

BUDGET 2021-2024

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
Telefon 8915 1515
E-mail: randers.kommune@randers.dk
www.randers.dk

RANDERS

Budget 2021-2024

Indledning	1
1. Budgetaftale 2021.....	2
1.1 Budgetaftalen - oversigt.....	2
1.2 Budgetaftalen - serviceudgifter.....	3
1.3 Budgetaftalen - øvrig drift	5
1.4 Budgetaftalen - skattefinansieret anlæg.....	6
1.5 Budgetaftalen - finansforskydninger	6
2. Resultatopgørelse 2021-24 og overordnede styringsmål.....	7
2.1 Resultatopgørelse 2021-24	7
2.2 Styringsmål i budget 2021-24.....	8
3. Skatter og tilskud	12
3.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering.....	12
3.2 Skatter	13
3.3 Generelle tilskud/udligning	16
4. Skattefinansieret drift.....	20
4.1 Serviceramme.....	20
4.2 Demografi	21
4.3 Udviklingen i serviceudgifter.....	22
4.4 Øvrig drift	23
5. Anlæg	26
5.1 Skattefinansieret anlæg.....	26
5.2 Jordforsyning	29
5.3 Ældreboliger	29
5.4 Brugerfinansieret område (affaldsområdet).....	30
6. Finansposterne	31
6.1 Låneramme 2021-24	31
6.2 Afdrag på lån	33
6.3 Kommunens samlede restgæld.....	33
6.4 Renter	34
6.5 Finansforskydninger	35
Budgetaftale 2021-2024	39
Tillægsaftale til budgetaftalen 2021-2024.....	58
Oversigter	61
Hovedoversigt.....	62
Sammendrag	63
Bevillingsoversigt	65
Artsoversigt.....	71
Investeringsoversigt.....	72

Indledning

De generelle bemærkninger indeholder en overordnet beskrivelse af kommunens budget for 2021-24 og de forudsætninger, der ligger bag.

Bemærkningerne er opdelt i følgende afsnit:

1. Budgetaftale 2021
 2. Resultatopgørelse 2021-24 og overordnede styringsmål
 3. Skatter og tilskud
 4. Skattefinansieret drift
 5. Anlæg
 6. Finansposterne
- Bilag 1: Budgetaftaleteksten for budget 2021-24 af 17. september 2020.
 - Bilag 2: Tillægsaftale til budgetaftalen fra 17. september 2020.

Det samlede budgetmateriale består af følgende 2 dele:

- **Budget 2021-2024** – generelle bemærkninger til budgettet, aftaletekster og oversigter.
- **Budgetbemærkninger (drift og anlæg)** – beskrivelse, budgetmål og hovedtal for hvert bevilningsområde samt en nærmere beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

Budgetmaterialet kan desuden findes på kommunens hjemmeside www.randers.dk på undersiden "Om os" og dernæst økonomi/budget.

Oversigt over skatteprocenter/promiller i 2021 (uændret i forhold til 2020)

Beskatningsprocent	25,80
Grundskyldspromille	27,93
Kirkeskatteprocent	0,89
Dækningsafgift for forretningsejendomme, promille	3,50

1. Budgetaftale 2021

Den 17. september 2020 blev der indgået budgetaftale om budget 2021-24 mellem Socialdemokratiet, SF, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre. Efterfølgende blev der af de samme partier indgået en tillægsaftale til budgettet. Budgetaftalen inklusiv tillægsaftale blev endeligt vedtaget ved 2. behandlingen i byrådet den 8. oktober 2020.

Selve budgetaftaleteksten (inklusiv tillægsaftalen) er gengivet i **bilag 1 og bilag 2**. Nedenstående tabeller viser ændringerne som følge af budgetaftalen (inklusiv tillægsaftalen) – fordelt på henholdsvis drift, anlæg og finansiering. Først vises en oversigtstabel og dernæst specificeres de enkelte ændringer nærmere. Alle ændringer er i forhold til det basisbudget, der blev fremsendt til byrådets 1. behandling af budgettet.

1.1 Budgetaftalen - oversigt

Nedenstående tabel indeholder en oversigt over ændringerne som følge af budgetaftalen for budget 2021-24:

Tabel 1 – Ændringer som følge af budgetaftalen/tillægsaftale 2021-24 (oversigt)

Mio. kr., 21-PL	2021	2022	2023	2024
Serviceudgifter	33,3	29,9	16,7	17,8
Øvrig drift	-25,6	-26,3	-23,5	-13,5
Driftsudgifter i alt	7,7	3,6	-6,8	4,3
Skattefinansierede anlæg	33,7	22,2	35,8	-1,0
Skattefinansieret anlæg i alt	33,7	22,2	35,8	-1,0
Resultat af ordinær drift og anlæg	41,3	25,8	29,0	3,2
Ældreboliger	5,3	0,0	0,0	0,0
Optagne lån (lånedispensation)	-45,0	0,0	0,0	0,0
Afdrag på lån		1,9	1,9	1,9
Finansforskydninger	33,7	7,0	7,0	-1,0
I alt	-6,1	8,9	8,9	0,9
Kassebevægelse	35,3	34,7	38,0	4,2

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Nedenfor beskrives de enkelte områder nærmere (ændringerne i nedenstående tabel 2 til tabel 5 angives i 1.000 kr., mens alle øvrige tabeller i de generelle bemærkninger angives i mio. kr.)

Udover ændringerne som følge af budgetaftalen, er der en række øvrige ændringer, som påvirker udviklingen på de enkelte områder over årene. Blandt de store poster kan her nævnes demografi-reguleringer, de indarbejdede effektiviserings-/besparelseskraav fra tidligere års budgetlægning samt udmøntningen af beslutningen om ingen fremskrivning af budgetterne til varekøb og tjenesteydelser.

Disse ændringer er beskrevet indgående i de enkelte budgetskeamær for hvert bevillingsområde.

1.2 Budgetaftalen - serviceudgifter

Nedenstående tabel viser ændringerne i serviceudgifter som følge af budgetaftalen 2021-24:

Tabel 2 – Ændringer på serviceudgifter som følge af budgetaftalen/tillægsaftalen 2021-24

Service, 1.000 kr., 21-PL	2021	2022	2023	2024
Økonomiudvalget				
Analyse af omsorgsområdet	1.000			
Borgerombudsmand - ældre- og handicaprådet	200	200	200	200
Bosætningsstrategi - markedsføring	1.000	1.000		
Demografi - udmøntning af pulje under ØU - børn	-2.781	-2.781	-2.781	-2.781
Demografi - udmøntning af pulje under ØU - omsorg	-22.204	-22.204	-22.204	-22.204
Demografi - udmøntning af pulje under ØU - skole	-6.160	-4.626	-4.024	-3.643
Demografi - udmøntning af pulje under ØU - social	-2.629	-2.629	-2.629	-2.629
Tilskud til foreninger		550		
Tilskud til foreninger - Kastalia	100			
Tilskud til foreninger - Natteravnene	25			
Tilskud til foreninger - Underværket	100			
Børn og familieudvalget				
Dagtilbudsområdet - et løft	2.800	2.800	2.800	2.800
Demografi - børneområdet	2.781	2.781	2.781	2.781
Projekt MyWay		1.300		
Øget fokus på plejebørns skolegang og uddannelse	600	600	600	600
Øget uddannelsesgrad - dagtilbud	1.000	1.000	1.000	1.000
Beskæftigelsesudvalget				
Forstærket beskæftigelsesindsats		2.000		
Grønne og bæredygtige indkøb - møbelcirklen	1.000			
Veterancafeen	200	200		
Øget anvendelse af revalidering	300	300		
Socialudvalget				
Demografi - socialområdet	2.629	2.629	2.629	2.629
Socialområdet - særligt dyre enkeltsager		1.200	1.000	1.000
Tilskud til foreninger - Den blå paraply	200			
Tilskud til foreninger - SAM	575			
Tilskud til foreninger - Selvhjælp Randers	200			
Udsatte lege - Feriecamp		300		
Miljø og teknikudvalget				
Forsøg - transport for unge i landdistrikter	400	400		
Grøn vedligeholdelse - biodiversitet	1.000	1.000	1.000	1.000
Offentlige toiletter, Langå og handicap	100	100	100	100
Øget vejvedligehold og renhold af cykelstier	2.000			
Sundhedsidræts og kulturudvalget				
Dronningborghal - stor model, driftsmidler			1.050	2.100
Kunststofbane Kristrup - drift		200	200	200
Museum Østjylland	500	500	500	500
Overvægtige børn - venteliste væk	200	200		
Psykologindsats - unge		500	500	500

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Sundhedsfremme og forebyggelse	1.500	1.500		
Turbinen	500	500	500	500
Omsorgsudvalget				
Demografi - omsorgsområdet	22.204	22.204	22.204	22.204
Hjælpeområdene	3.000	3.000	3.000	3.000
Natcenteret - genetablering	1.000	1.000	1.000	1.000
Omsorgsområdet - forlængelse af klippekort	5.000			
Omsorgsområdet talentprogram	500	500		
Omdannelse af ældreboliger med kald		2.000	1.800	1.800
Uddannelsesforløb SOSU	800			
Landdistriktsudvalget				
LAG - driftstilskud (tillægsaftale)	300			
Skole- og uddannelsesudvalget				
Demografi - skoleområdet	6.160	4.626	4.024	3.643
Fodboldlinjen	500	500	500	500
Projekt RUN	630	630		
Specialskolen	2.200	2.200		
Specialskolen i Randers (tillægsaftale)	2.200	2.200		
Øget tilgang til erhvervsuddannelser	540	540		
Udviklingsudvalget				
Erhverv Randers	700	700	700	700
Familiehuset i Gråbrødrestræde (tillægsaftale)	150			
Gudenåsamrådet	250	250	250	250
I alt	33.270	29.870	16.700	17.750

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Tabellen viser, at der som følge af budgetaftalen er afsat 33,3 mio. kr. ekstra til driften i 2021 i forhold til de beløb, der var indregnet i basisbudgettet for 2021.

De enkelte poster er nærmere beskrevet i aftaleteksten (se bilag 1 og bilag 2). Desuden beskrives ændringerne nærmere i "Budgetbemærkninger 2021-2024".

1.3 Budgetaftalen - øvrig drift

Under øvrig drift er der følgende ændringer:

Tabel 3 – Ændringer på øvrig drift som følge af budgetaftalen/tillægsaftalen 2021-24

Øvrig drift, 1.000 kr., 21-PL	2021	2022	2023	2024
Indkomstoverførsler				
Uddannelsesforløb SOSU	700			
Øget anvendelse af revalidering	1.700	1.700		
Reduktion af budgetreserve (restbeløb flyttes til særligt dyre enkeltsager)	-30.000	-30.000	-25.000	-15.000
Særligt dyre enkeltsager				
Reservebeløb vedr. særligt dyre enkeltsager	2.000	2.000	1.500	1.500
I alt	-25.600	-26.300	-23.500	-13.500

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

I basisbudgettet blev der (under indkomstoverførsler) afsat et reservebeløb i budgetperioden på 30 mio. kr. i 2021 og 2022, 25 mio. kr. i 2023 og 15 mio. kr. i 2024. Formålet med puljen var at dække merudgifter på beskæftigelsesområdet (som følge af Coronakrisen) samt forventede mindreindtægter på refusion vedrørende særlige dyre enkeltsager.

Med budgetaftalen (inkl. tillægsaftalen) blev puljen under indkomstoverførsler reduceret. Restbeløbet på 2 mio. kr. i 2021 og 2022 samt 1,5 mio. kr. i 2023 og 2024 blev målrettet mulige mindreindtægter som følge af de ændrede refusionsregler vedrørende særligt dyre enkeltsager. Der henvises til **afsnit 4.4** for en nærmere beskrivelse af "øvrig drift".

1.4 Budgetaftalen - skattefinansieret anlæg

På det skattefinansierede anlægsområde er der følgende ændringer som følge af budgetaftalen:

Tabel 4 – Ændringer på anlægssiden som følge af budgetaftalen/tillægsaftalen 2021-24

Skattefinansieret anlæg, 1.000 kr. 21-PL	2021	2022	2023	2024
Økonomiudvalget				
Udmøntning af anlægspulje		-14.154	-14.154	-21.004
Børne og familieudvalget				
Forbedring af indeklime i daginstitutioner	5.000	5.000	5.000	5.000
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst			21.500	
Nye daginstitutioner-Dronningborg og Minimax	7.700	1.200		
Miljø og teknikudvalget				
Boligsocial indsats - udearealer		2.500		
Cykelstier - sikre skoleveje	2.000	2.000	2.000	
Infrastrukturplan - reservation		10.000	10.000	10.000
Ny personalebygning - Naturcentret	2.400			
Parkeringspladser - pulje	2.000			
Ringboulevard - VVM-undersøgelse	1.500			
Styrket naturgenopretning	1.200	1.200		
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget				
Anlæg - Voruphuset (tillægsaftale)	400			
Forøgelse af breddeidrætsmidler		3.000		
Maritimt aktivitetshus Udbyhøj	450			
Randers Teater - ombygning		2.500	2.500	
Sundhedshus i Havndal	2.000			
Skole- og uddannelsesudvalget				
Forbedring af indeklime - skolerne	5.000	5.000	5.000	5.000
Udviklingsudvalget				
Midtbystrategi - anlægsmidler	4.000	4.000	4.000	
I alt	33.650	22.246	35.846	-1.004

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Der henvises til **afsnit 5** "anlæg" for en nærmere beskrivelse af anlægssiden.

1.5 Budgetaftalen - finansforskydninger

Posten finansforskydninger (i ovenstående tabel 1) dækker over følgende ændringer:

Tabel 5 – Ændringer på finansposter som følge af budgetaftalen/tillægsaftalen 2021-24

Finansforskydninger, 1.000 kr. 21-PL	2021	2022	2023	2024
Deponering vedr. Dronningborghal	25.000	-1.000	-1.000	-1.000
Socialområdet - nedskrivning af gæld	8.000	8.000	8.000	0
Von Hatten	650			
I alt	33.650	7.000	7.000	-1.000

(- angiver mindreudgift/merindtægt)

Der henvises til **afsnit 6** "finansposterne" for en nærmere beskrivelse af ovenstående poster.

2. Resultatopgørelse 2021-24 og overordnede styringsmål

2.1 Resultatopgørelse 2021-24

Resultatopgørelsen sammenfatter alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation.

Randers Kommunes primære økonomiske styringsmål - "resultat af ordinær drift og anlæg" - viser i alle årene et overskud (se nedenfor for en nærmere beskrivelse).

Den sidste linje i resultatopgørelsen viser, om der er et kasseforbrug (plusbeløb) eller kassetilvækst (minusbeløb). I årene 2021-23 er der et budgetteret kasseforbrug, mens der i 2024 er budgetteret kassetilvækst:

Tabel 6 – Resultatopgørelse 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Skatter	-4.504,0	-4.578,9	-4.679,9	-4.794,6
Tilskud	-2.374,7	-2.416,5	-2.445,6	-2.483,9
Skatter og tilskud i alt	-6.878,7	-6.995,5	-7.125,5	-7.278,5
Serviceudgifter (2021 PL)	4.346,5	4.348,2	4.339,2	4.344,2
Pris og lønpulje, serviceudgifter		93,6	189,2	289,5
Øvrig drift (2021 PL)	2.277,6	2.292,7	2.302,4	2.315,2
Pris og lønpulje, øvrig drift		36,9	74,5	118,0
Driftsudgifter i alt	6.624,1	6.771,3	6.905,3	7.067,0
Renter	14,9	13,4	11,8	10,2
Resultat af ordinær drift	-239,6	-210,8	-208,4	-201,3
Skattefinansierede anlæg	220,6	184,6	163,7	142,0
Pris og lønpulje, anlæg		2,7	4,7	6,2
Skattefinansieret anlæg i alt	220,6	187,2	168,4	148,1
Resultat af ordinær drift og anlæg	-19,0	-23,6	-40,0	-53,2
Jordforsyning	15,6	-13,4	-1,6	-6,0
PL pulje, jordforsyning		-0,6	-0,5	-0,9
Ældreboliger	23,5	7,4	8,2	9,0
PL pulje, ældreboliger		-1,0	-2,0	-3,0
Brugerfinansieret område	-13,1	-13,1	-13,1	-13,1
PL pulje, brugerfinansieret		-1,0	-2,1	-3,1
Årets resultat før finansposter	7,1	-45,3	-51,1	-70,3
Optagne lån	-64,0	-16,6	-16,5	-17,6
Afdrag på lån	88,8	92,4	90,6	89,3
Finansforskydninger	-22,2	-3,8	-1,8	-29,6
Finansposter i alt	2,6	72,0	72,3	42,1
Kassebevægelse	9,6	26,7	21,2	-28,2

(- angiver indtægter/overskud)

2.2 Styringsmål i budget 2021-24

Af Randers Kommunes økonomiske politik fremgår, at Randers Kommune vil overgå til at styre efter balance på det skattefinansierede område, når usikkerhederne på indtægtssiden er blevet mindre, hvilket er tilfældet med den nye udligningsreform (se afsnit 3 for en nærmere beskrivelse). Desuden fremgår, at den skattefinansierede balance i udgangspunktet skal være tilstrækkelig til at dække afdragene på kommunens lån.

Nedenfor gives status på det primære styringsmål – og dernæst de øvrige styringsmål.

Primært styringsmål

Det primære styringsmål i budgetlægningen er som følger: *I budgetperioden skal overskuddet på det skattefinansierede område i gennemsnit kunne finansiere kommunens afdrag på lån.*

Når der gennemsnitligt skal være overskud til at finansiere afdrag på lån kan der være enkelte år, hvor styringsmålet isoleret set ikke er overholdt. Men for det sidste overslagsår (dvs. 2024) er det samtidig et krav, at overskuddet dette år er tilstrækkeligt til at finansiere kommunes afdrag på lån. Med særskilt overholdelse af styringsmålet i 2024 sikres nemlig, at år 2025 ikke i udgangspunktet dannes med en ubalance.

Nedenstående tabel viser resultatet på det skattefinansierede område sammenholdt med afdragene på kommunens lån. Ved opgørelsen af resultatet på det skattefinansierede område skal buffere på service og anlæg ikke medregnes, da der her er tale om en teknisk budgetpost, der i lighed med tidligere års budgetlægning neutraliseres med en modpost under finansforskydninger (se nærmere beskrivelse i afsnit 4 og 5). Desuden gælder, at modtagne lånedispensationer medgår til opfyldelse af styringsmålet – dog skal tilhørende renter og afdrag være finansieret.

Det samlede resultat ser ud som følger:

Tabel 7 – Det primære styringsmål i budget 2021-24

Mio. kr., løbende priser	2021	2022	2023	2024
Resultat af ordinær drift og anlæg	-19,0	-23,6	-40,0	-53,2
Korrektioner vedr. buffere	-72,2	-40,6	-41,2	-41,8
Resultat efter korrektioner	-91,2	-64,2	-81,2	-95,0
Lånedispensation	-45,0			
Afdrag på lån	88,8	92,4	90,6	89,3
Styringsmål i alt (- = overskud)	-47,4	28,2	9,3	-5,7

(- angiver indtægter/overskud)

Ovenstående tal indebærer, at der i gennemsnit i budgetperioden er et overskud på 3,9 mio. kr. og dermed er det primære styringsmål overholdt. Dertil kommer, at der særskilt i 2024 er et overskud på 5,7 mio. kr. og dermed er kravet vedrørende sidste overslagsår ligeledes opfyldt.

Øvrige styringsmål

Udover ovennævnte primære styringsmål har Randers Kommune en række øvrige styringsmål vedrørende anlæg, likviditet og gæld:

Skattefinansieret bruttoanlæg

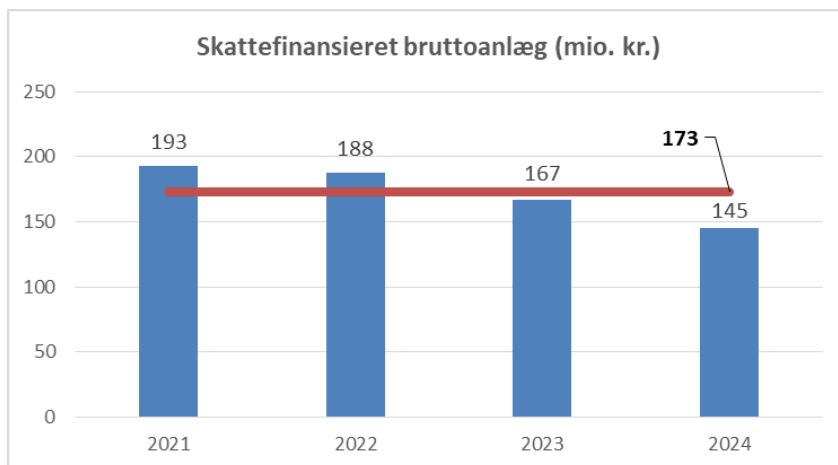
Målsætningen er et gennemsnitligt skattefinansieret bruttoanlæg på 150 mio. kr. (eksklusiv buffer på 38,4 mio. kr. i 2021). Nedenstående tabel viser det skattefinansierede anlægsområde opdelt i udgifter og indtægter – og det er bruttoudgifterne, der er relevante i forhold til målsætningen.

Tabel 8 – Skattefinansieret anlæg i 2021-24 (ex. buffer i 2021)

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Skattefinansieret anlæg, udgifter (ex buffer)	192,9	187,7	166,6	145,5
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-10,6	-3,2	-2,9	-3,5
Nettoresultat	182,2	184,6	163,7	142,0

Resultatet kan illustreres som følger:

Figur 1 – Skattefinansieret bruttoanlæg i budget 2021-24

Figuren viser et gennemsnit på 173 mio. kr., så målet på gennemsnitligt 150 mio. kr. er nået.

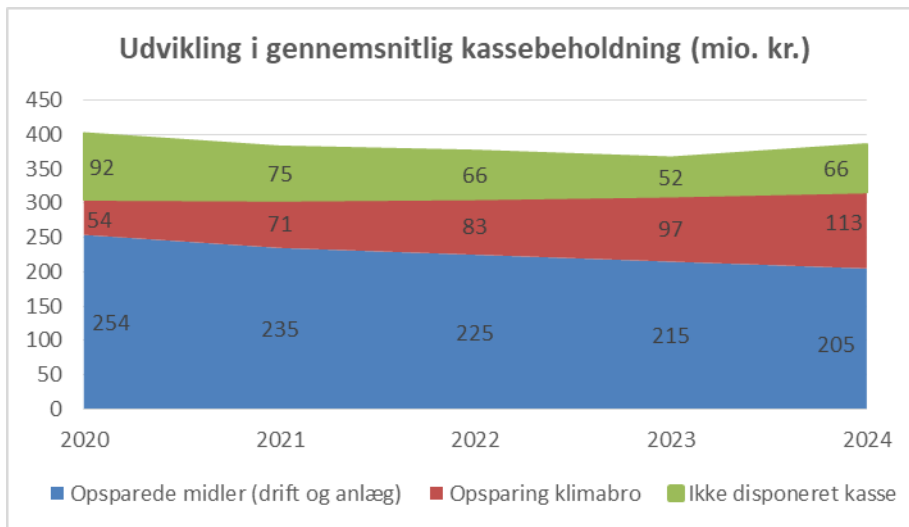
Likviditet (disponibel kassebeholdning)

Som en del af den reviderede økonomistyring vil der fremover være fokus på den disponible beholdning forstået som kassebeholdningen korrigeret for nettoopsparingen på drift og anlæg samt opsparingen til klimabroen.

Målsætningen er en disponibel gennemsnitlig kassebeholdning på 100 mio. kr. i sidste overslagsår, dvs. 2024.

Udviklingen i kassebeholdningen kan illustreres som følger:

Figur 2 – Udviklingen i kassebeholdningen 2020-2024

Figuren viser, at den største del af kassebeholdningen består af opsparede midler på drift og anlæg. I lighed med tidligere år forudsættes det, at den samlede opsparing udgør 200 mio. kr. i slutningen af budgetperioden (dvs. ultimo 2024). Disse midler er tidligere bevilget og kan dermed i princippet bruges med det samme. Det er således ikke midler, der kan tælles med som disponibel kassebeholdning.

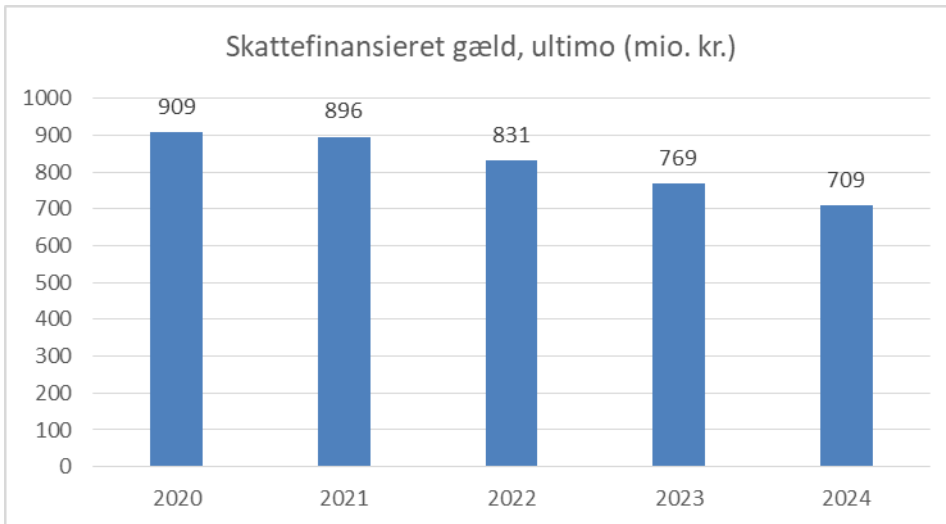
Det samme er tilfældet med den del af opsparingen, der vedrører klimabroen. Disse midler ligger pt. i kassen og hovedparten heraf skal først anvendes efter udløbet af den nuværende budgetperiode (der henvises til afsnit 6 for en nærmere beskrivelse af opsparingen til klimabroen).

Tilbage bliver den disponible kassebeholdning (det grønne område i ovenstående figur). Det ses, at den gennemsnitlige disponible kassebeholdning i 2024 er 66 mio. kr. og dermed under måltallet på 100 mio. kr. Størrelsen af den disponible kassebeholdning vurderes dog fortsat tilfredsstillende.

Skattefinansieret gæld

Målsætningen er en gældsafvikling i budgetperioden. Tallene ser ud som følger:

Figur 3 – Udviklingen i skattefinansieret gæld 2020-2024

Figuren viser en samlet gældsafvikling i budgetperioden, så målet er opfyldt. Der er tale om en lille gældsafvikling fra 2020 til 2021, mens gældsafviklingen i overslagsårene er ganske betydelig. Dette forudsætter dog, at der ikke optages yderligere lån via lånedispensationer.

Ovenstående udvikling er vist uden eventuel lånoptagelse vedrørende indbetaling til den nye Feriefond på forventet ca. 300 mio. kr. Der er i budgettet indregnet renter og afdrag på et 25-årigt lån på 300 mio. kr. Det er dog endnu uvist om kommunerne rent faktisk får lov til at låne til indbetalingen (helt eller delvist).

3. Skatter og tilskud

I dette afsnit beskrives de to første poster i resultatopgørelsen, nemlig skatter samt generelle tilskud/udligning. Disse poster beskrives hver for sig i nedenstående afsnit 3.2 og 3.3. Først beskrives dog Randes Kommunes valg mellem statsgaranti og selvbudgettering (afsnit 3.1).

3.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Alle kommuner har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag. Nedenstående tabel viser hvilket valg kommunen har foretaget siden 2007, og om det efterfølgende har vist sig at være et rigtigt valg eller ej:

Tabel 9 – Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Historik	Valg	Rigtigt valg	Forkert valg
2007	Selvbudgettering	-39,7	
2008	Selvbudgettering		2,0
2009	Statsgaranti	-159,2	
2010	Statsgaranti	-33,1	
2011	Statsgaranti	-49,8	
2012	Statsgaranti	-34,4	
2013	Statsgaranti	-130,5	
2014	Statsgaranti	-121,4	
2015	Statsgaranti	-33,6	
2016	Statsgaranti	-16,0	
2017	Statsgaranti		23,0
2018	Statsgaranti	-33,5	
2019 (næsten endelig)	Statsgaranti	-19,1	
2020 (foreløbig)	Statsgaranti	-101,4	
I alt		-771,7	25,0

(- angiver indtægter/overskud)

Tabellen viser, at Randers Kommune – bortset fra år 2008 og 2017 - har valgt rigtigt. Specielt bemærkes, at der er en meget stor forventet gevinst ved valg af statsgaranti i 2020. Tallene for 2020 er ganske vist ikke endelige endnu, men det står klart, at Coronakrisen har medført et meget stort fald i udskrivningsgrundlaget på landsplan og dermed en stor gevinst ved at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2020.

De aktuelle tal for 2021 viser i udgangspunktet en gevinst ved valg af selvbudgettering på 11,5 mio. kr. Følsomhedsanalyser viser dog, at udskrivningsgrundlaget på landsplan kun skal falde med 0,29 pct. point før valget tipper til fordel for statsgaranti. Et sådant fald vurderes at være yderst realistisk – ikke mindst i lyset af den aktuelle Corona-krise, der medfører meget stor usikkerhed i forhold til den fremtidige udvikling i udskrivningsgrundlaget på landsplan.

På den baggrund besluttede byrådet ved 2. behandlingen af budgettet den 8. oktober 2020 at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2021.

3.2 Skatter

Nedenstående tabel viser de budgetterede skatteindtægter i budget 2021-24. Alle skatteprocenter/promiller er uændrede i forhold til budget 2020-2023.

Tabel 10 – Skatter i budget 2021-24

Mio. kr. (løbende priser)	2021	2022	2023	2024
Indkomstskat	-4.090,8	-4.154,6	-4.265,9	-4.371,0
Selskabsskat	-52,1	-59,3	-44,3	-48,1
Grundskyld	-328,4	-333,4	-337,2	-341,1
Dækningsafgift	-28,1	-28,6	-29,5	-31,3
Forskerskat	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Dødsboskat	-3,5	-2,0	-2,0	-2,0
Skatter i alt	-4.504,0	-4.578,9	-4.679,9	-4.794,6

(- angiver indtægter/overskud)

Der er budgetteret med skatteindtægter i 2021 for i alt 4.504,0 mio. kr. Langt den største post (ca. 90%) vedrører den kommunale indkomstskat, jf. nedenfor:

Indkomstskat

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag udgør 15.880,7 mio. kr. og med en udskrivningsprocent på 25,8% bliver skatteindtægten på 4.097,2 mio. kr. Herfra skal trækkes bidrag til det skrå skatteloft på 6,4 mio. kr., hvormed den samlede indkomstskat bliver 4.090,8 mio. kr.

Udskrivningsgrundlaget for 2022 er beregnet med udgangspunkt i KL's skøn over udskrivningsgrundlaget i 2019 fremskrevet med den forventede statsgarantivækst for 2019-22. Tilsvarende for 2023 og 2024, hvor udgangspunktet er det skønnede udskrivningsgrundlag for henholdsvis 2020 og 2021:

Tabel 11 – Indkomstskat i budget 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Udskrivningsgrundlag	15.880,7	16.128,3	16.559,8	16.967,9
Forskudsskat (25,8%)	-4.097,2	-4.161,1	-4.272,4	-4.377,7
Bidrag til skrå skatteloft	6,4	6,5	6,6	6,7
Indkomstskat i alt	-4.090,8	-4.154,6	-4.265,9	-4.371,0

(- angiver indtægter/overskud)

Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskatteindtægterne afregnes på baggrund af den realiserede selskabsskat tre år tidligere (indtægten i 2021 er således baseret på indkomståret 2018).

Det skal desuden bemærkes, at kommunernes andel af selskabsskatten er sænket fra 15,24% til 14,24%, jf. udligningsreformen.

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Tallene for selskabsskat ser ud som følger:

Tabel 12 – Selskabsskat i budget 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Vedrørende indkomstår 2018				
Selskabsskat	-44,4	-51,6	-36,6	-40,4
Afregning mellem kommuner	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
I alt	-47,7	-54,9	-39,9	-43,7
Afregning vedr. gamle år	-4,4	-4,4	-4,4	-4,4
Selskabsskat i alt	-52,1	-59,3	-44,3	-48,1

(- angiver indtægter/overskud)

Den forventede udvikling fra 2021 og frem er budgetteret ud fra KL's forventninger til udviklingen på landsplan. Da afregningen som nævnt sker med 3 års forsinkelse vil den sænkede økonomiske aktivitet som følge af Covid-19 først slå igennem i 2023. Der forventes således en negativ vækst på -25,4% fra 2022 til 2023.

Ministeriet oplyser desuden, at skønnene over udviklingen i selskabsskat er behæftet med større usikkerhed end normalt.

Det skal bemærkes, at selskabsskatten udlignes med 50% (se også afsnit 3.3 nedenfor).

Grundskyld

Den 15. maj 2020 blev der indgået en aftale (kompensation til boligejerne og fortsat tryghed om boligbeskatningen) der betyder, at den forudsatte implementering af boligskatteforliget i 2021 udskydes til 2024 – herunder indefrysingsordningen.

Aftalen indebærer bl.a. at grundlaget for grundskylden for ejerboliger højst kan stige med 2,8% årligt i 2022-24 (frem for op til 7 pct. om året efter de tidligere regler), og fra 2023 gælder loftet for alle ejendomme.

Ved budgetlægningen er anvendt KL's skøn over den forventede udvikling for "øvrige land". Tallene ser ud som følger:

Tabel 13 – Grundskyld i budget 2021-24

Provenu, mio. kr. (løbende priser)	2021	2022	2023	2024
Grundskyld landbrug (7,2 promille)	-23,4	-23,5	-23,5	-23,5
Grundskyld, øvrige (27,93 promille)	-310,0	-315,0	-318,7	-322,6
Skønnet tilbagebetaling	5,0	5,0	5,0	5,0
Grundskyld i alt	-328,4	-333,4	-337,2	-341,1

(- angiver indtægter/overskud)

Den samlede indtægt forventes at udgøre 328,4 mio. kr. i 2021 stigende til 341,1 mio. kr. i 2024.

Som det fremgår af tabellen, er der indregnet en forventet tilbagebetaling på 5 mio. kr. (svarende til gennemsnittet af de sidste 3 års tilbagebetalinger).

Dækningsafgift

Tallene vedrørende dækningsafgift er som følger:

Tabel 14 – Dækningsafgift i budget 2021-24

Mio. kr. (løbende priser)	2021	2022	2023	2024
Dækningsafgift på forretningsejendomme (3,5 promille)	-21,6	-21,9	-22,6	-24,1
Dækningsafgift af grundværdier, off. ejendomme (13,965 promille)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,1
Dækningsafgift af grundværdier, statens ejendomme (13,965 promille)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Dækningsafgift af forskelsværdier, statens ejendomme (8,75 promille)	-0,3	-0,3	-0,4	-0,4
Dækningsafgift af forskelsværdier, off. ejendomme (8,75 promille)	-4,9	-5,0	-5,2	-5,5
Dækningsafgift i alt	-28,1	-28,6	-29,5	-31,3

(- angiver indtægter/overskud)

Budgetlægningen i overslagsårene er sket med udgangspunkt i skøn fra KL.

Som noget nyt er der (som følge af udligningsreformen) indført en lille udligningsordning vedrørende dækningsafgift af offentlige ejendomme på 10% (se afsnit 3.3 nedenfor).

3.3 Generelle tilskud/udligning

Specifikationen vedrørende tilskud/udligning ser ud som følger:

Tabel 15 – Generelle tilskud/udligning i budget 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Udligning af beskatningsgrundlag	-430,6	-479,3	-475,5	-491,5
Tillæg til kommuner med lavt beskatningsgrundlag	-17,8	-28,2	-25,1	-26,8
Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-11,3	-12,7	-12,3	-12,4
Korrektion vedr. overudligning	5,9	6,5	6,2	6,3
Udligning af udgiftsbehov	-225,6	-229,8	-234,1	-240,6
Tillæg for kommuner med højt udgiftsbehov	-4,8	-4,9	-5,0	-5,2
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	3,3	3,5	3,5	3,6
Bidrag til kommuner med tab på udligningsreformen	23,0	23,0	23,0	23,0
Ordinært bloktilskud	-1.464,7	-1.416,4	-1.482,2	-1.481,3
Betinget bloktilskud vedr. service	-50,3	-50,3	-50,3	-50,3
Betinget bloktilskud vedr. anlæg	-16,8	-16,8	-16,8	-16,8
Forventet kompensation for demografi m.m.		-8,4	-16,8	-25,2
Individuel modregning sfa. skattestigning 19-20	3,9	3,9	2,0	0,0
Udligning af selskabsskat	-37,6	-44,5	-30,2	-33,8
Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme	-0,9	-0,9	-0,8	-0,8
Udligning og generelle tilskud	-2.224,2	-2.255,2	-2.314,3	-2.351,7
Udlændingetilskud	-33,5	-34,2	-34,9	-35,6
Udlændingetilsvær	44,6	45,5	46,4	47,3
Udlændinge (netto)	11,0	11,3	11,5	11,7
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-13,4	-13,7	-14,0	-14,3
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-18,0	-18,4	-18,7	-19,1
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-9,4	-9,6	-9,8	-10,0
Finansieringstilskud	-90,4	-90,4	-90,4	-90,4
Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik	-30,8	-30,8	0,0	0,0
Værdighedsmilliard	-18,9	-19,2	-19,6	-20,0
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-1,8	-1,8	-1,9	-1,9
Overgangsordning vedr. udligningsreform	14,0	0,0	0,0	0,0
Tilbageført bidrag vedr. overgangsordning	-3,9	0,0	0,0	0,0
Regionalt udviklingsbidrag	11,1	11,3	11,5	11,8
Særlige tilskud i alt	-161,5	-172,6	-142,8	-143,9
TOTAL	-2.374,7	-2.416,5	-2.445,6	-2.483,9

(- angiver indtægter/overskud)

Ovenstående tal er budgetlagt med udgangspunkt i KL's skatte- og tilskudsmodel. Den nye udligningsreform betyder en del nye poster, som gennemgås nærmere nedenfor sammen med øvrige større poster:

Udligning af beskatningsgrundlag mm.

Med den nye udligningsreform foretages en særskilt udligning vedr. hhv. beskatningsgrundlag og udgiftsbehov. Udligningen af beskatningsgrundlag er opdelt i følgende tre poster:

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

- Den generelle udligning (75%)
- Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)
- Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag

Den generelle udligning (75%)

Der udlignes med 75% af forskellen mellem kommunens beregnede skatteudskrivning og kommunens befolkningsmæssige andel af den samlede skatteudskrivning. Udligningsbeløbet udgør 430,6 mio. kr. i 2021 stigende til 491,5 mio. kr. i 2024.

Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)

For de kommuner hvor den beregnede skatteudskrivning er mindre end 90% af kommunens befolkningsmæssige andel foretages en yderligere udligning på 20% af denne forskel. Randers Kommune modtager 17,8 mio. kr. i 2021 stigende til 26,8 mio. kr. i 2024.

Yderligere tillæg vedrørende beskatningsgrundlag

Ovennævnte yderligere udligning for kommuner med svagt beskatningsgrundlag medfører et samlet udligningsbehov på landsplan på 434,8 mio. kr. For kommuner med højt beskatningsgrundlag sker der en yderligere udligning på 18% af den del der overstiger 125% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skatteprovenu. Dette giver et samlet provenu på landsplan på 1.106,2 mio. kr. Forskellen mellem disse to tal giver et nettobidrag som fordeles til alle landets kommuner efter indbyggertal svarende til at Randers Kommune modtager 11,3 mio. kr. i 2021.

Udligning af udgiftsbehov

Udligning af udgiftsbehov er ligeledes opdelt i 3 poster:

- Den generelle udligning (93%)
- Yderligere udligning for kommuner med udgiftsbehov under landsgennemsnit (2%)
- Finansiering af den yderligere udligning

Den generelle udligning (93%)

Ligesom ved udligning af beskatningsgrundlaget udlignes også her forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov. Forskellen udlignes med 93% og Randers Kommune modtager 225,6 mio. kr. i 2021 stigende til 240,6 mio. kr. i 2024.

Yderligere udligning (2%)

Der udlignes med yderligere 2% for de kommuner hvor det beregnede udgiftsbehov er større end den befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov, hvilket er tilfældet for Randers Kommune. Som følge heraf modtager kommunen yderligere 4,8 mio. kr. i udligning i 2021 stigende til 5,2 mio. kr. i 2024.

Finansiering af den yderligere udligning

Den yderligere udligning skal finansieres af alle landets kommuner. Det samlede finansieringsbeløb udgør 186,8 mio. kr., og Randers Kommunes andel heraf udgør 3,3 mio. kr. i 2021 stigende til 3,6 mio. kr. i 2024.

Bidrag til kommuner med tab på udligningsreform (særlig kompensation)

Nogle kommuner oplever tab som følge af den nye udligningsreform – og dette tab kompenseres på følgende vis – afhængig af beskatningsgrundlaget:

- Beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,15% kompenseres
- Beskatningsgrundlag over 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,40% kompenseres

Ordningen finansieres efter andel af folketal for de kommuner, der ikke har et tab på ordningen – herunder Randers Kommune. Bidraget er beregnet en gang for alle og udgør årligt 23 mio. kr. for Randers Kommune.

Bloktilskud

Bloktilskuddet er væsentligt højere end tidligere år. Dette skyldes, at udligningsordningerne (som følge af udligningsreformen) er ændret fra et statsfinansieret system til et mellemkommunalt system, hvor udligningsordningerne balancerer i sig selv.

Bloktilskuddet fordeles fortsat efter andel indbyggertal, hvor Randers Kommunes andel er 1,68%. Specifikationen af bloktilskuddet i 2021 er som følger:

Tabel 16 – Bloktilskud i 2021

Mio. kr.	Land	Randers
Bloktilskud, udgangspunkt	-92.216,6	-1.545,6
Finansiering af tilskud til kommuner med vanskelige økonomiske vilkår	323,2	5,4
Finansiering af tilskud til udsatte ø- og yderkommuner	507,5	8,5
Bloktilskud i alt	-91.385,9	-1.531,7
Betinget bloktilskud	4.000,0	67,0
Bloktilskud til udbetaling	-87.385,9	-1.464,7

(- angiver indtægter/overskud)

Det samlede bloktilskud til udbetaling udgør således 1.464,7 mio. kr. Som tidligere år er der et betinget bloktilskud på i alt 4 mia. kr. – bestående af 3 mia. kr. vedr. serviceområderne (50,28 mio. kr. for Randers Kommune) og 1 mia. kr. vedrørende anlæg (16,76 mio. kr. for Randers Kommune).

Med hensyn til det betingende bloktilskud gælder følgende:

- *Budgetsituationen* - det betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvis kommunerne under ét i budgetsituationen overholder de aftalte rammer for henholdsvis service og anlæg. De seneste meldinger fra KL tyder på at kommunerne overholder disse rammer, således at det betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvilket også er forudsat i budgettet.
- *Regnskabssituationen* – der er sanktion på service i regnskabet. Sanktionen er delt i en individuel del (60 pct.) som betales af de kommuner, som i regnskabet har overskredet det oprindelige budget samt en kollektiv del (40 pct.). Mht. anlæg er der ikke en sanktionsmekanisme i regnskabssituationen, men af økonomiaftalen fremgår, at "det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale serviceramme og anlægsramme i 2021 overholdes i budgetterne og regnskaberne".

Forventet kompensation for demografi m.m. i overslagsår

Der er i budgettet forudsat en kompensation på 0,5 mia. kr. årligt fra 2022 og frem som følge af demografisk pres m.m.

Kompensationen er ikke indregnet i KL's skatte- og tilskudsmodel, men det må forventes, at kommunerne også fremover vil blive kompenseret for de stigende demografisk betingede udgifter.

Som følge heraf er der i basisbudgettet indregnet et skøn herover – svarende til 8,4 mio. kr. i 2022, 16,8 mio. kr. i 2023 og 25,2 mio. kr. i 2024. Forudsætningen er forbundet med en del usikkerhed. Størrelsen af kompensationen vil nemlig afhænge af resultatet af de kommende års økonomiaftaler mellem regeringen og KL og dermed også størrelsen af det finanspolitiske råderum på landsplan – et råderum som må forventes under pres som følge af Coronakrisen.

Udligning af selskabsskat

Der er fortsat udligning af selskabsskat med 50% af forskellen til landsplan. Randers Kommune modtager i den forbindelse 37,6 mio. kr. i 2021.

Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme

Som noget nyt er der (som følge af udligningsreformen) indført en udligningsordning vedrørende dækningsafgift af offentlige ejendomme. Kommunens tilskud eller bidrag pr. indbygger beregnes som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger fra dækningsafgift på offentlige ejendomme og det landsgennemsnitlige provenu pr. indbygger. Randers Kommune modtager 0,9 mio. kr. i 2021.

Finansieringstilskud

Gennem en række år er der i de årlige aftaler med KL om kommunernes økonomi aftalt et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. Med udligningsreformen er finansieringstilskuddet gjort permanent – og fastlåst på samme niveau i årene fremover. Randers Kommune modtager 90,4 mio. kr. i 2021 og frem.

Overgangsordning vedr. uddannelsesstatistik

Som en del af udligningsreformen er det aftalt, at der ydes en 2-årig kompensation som følge af mangelfulde oplysninger i den uddannelsesstatistik, der indgår i udligningssystemet. Tabet er opgjort en gang for alle på baggrund af grundlaget fra 2018. For Randers Kommune udgør beløbet 30,8 mio. kr. i 2021 og 2022.

Overgangsordning vedr. udligningsreform

Som led i reformen af tilskuds- og udligningssystemet, er der indarbejdet en overgangsordning, hvor reformens virkninger indføres over en årrække, således at reformen er fuldt ud indfaset for alle kommuner i 2025. Det sker på baggrund af en opgørelse en gang for alle af de byrdemæssige konsekvenser ved reformen.

Overgangsordningen indebærer bl.a. at de kommuner, der - ligesom Randers Kommune - har en beregnet byrdefordelmæssig gevinst, skal betale et bidrag. Nettobidraget for 2021 udgør 10,1 mio. kr. for Randers Kommune.

4. Skattefinansieret drift

Den skattefinansierede drift kan opdeles i to hovedgrupper, nemlig serviceudgifter og øvrig drift. Opdelingen er vigtig, fordi der er opstillet en serviceramme, som kommunerne skal overholde, og fordi kommunens styring af udgifterne afhænger af, om der er tale om en serviceudgift eller ej.

Helt overordnet gælder, at øvrig drift består af en række lovbundne (og dermed vanskeligt styrbare) områder som førtidspension, dagpenge, kontanthjælp, medfinansiering på sundhedsområdet osv. Serviceudgifterne består af alle øvrige udgifter, hvoraf de største udgør udgifterne til småbørnsområdet, skoleområdet, socialområdet og omsorgsområdet.

I nedenstående afsnit beskrives først serviceudgifterne og dernæst øvrig drift.

For serviceudgifterne beskrives først servicerammen (afsnit 4.1), dernæst de indarbejdede demografireguleringer (afsnit 4.2) og endelig udviklingen i serviceudgifterne i budgetperioden (4.3).

4.1 Serviceramme

Regeringsaftalen indebærer, at der – i lighed med sidste år – er et betinget balancetilskud på 3 mia. kr. (svarende til 50,3 mio. kr. for Randers Kommune).

Som tidligere beskrevet er der indført en regnskabssanktion, der indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider budgettet, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle (60%) og kollektive nedsættelser (40%).

Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse. Som følge heraf har Randers Kommune (i lighed med tidligere år) indregnet en ikke finansieret servicebuffer (modposten er placeret under finansforskydninger). Bufferen for 2021 er 33,8 mio. kr. og 40 mio. kr. fra 2022 og frem.

KL har som vanligt beregnet en såkaldt teknisk serviceramme for hver enkelt kommune. Rammen beregnes med udgangspunkt i det vedtagne servicebudget for 2020. Ved beregningen af rammen har KL ikke fordelt løftet i økonomiaftalen på 1,5 mia. kr. til demografi. Randers Kommunens andel heraf er 25 mio. kr. og den angivne ramme er derfor løftet med dette beløb, idet Randers Kommune har indregnet den demografiske udvikling på udgiftssiden.

Resultatet i forhold til rammen er som følger:

Tabel 17 – Serviceramme

Serviceamme 2021	Mio. kr.
Servicebudget 2021	4.346,5
KL's ramme	4.320,2
Forskel (overskridelse)	26,3

Tabellen viser, at det vedtagne servicebudget ligger 26,3 mio. kr. over rammen. Randers Kommune ligger normalt under rammen, men udligningsreformen har gjort det muligt at få løftet servicebudgettet i 2021. Hele formålet med udligningsreformen var jo netop at skabe et grundlag for et mere ensartet serviceniveau mellem landets kommuner. Derfor har Randers – sammen med en række andre kommuner – hævet servicebudgettet i forhold til KL's tekniske ramme.

At nogle kommuner ligger over rammen er isoleret set ikke noget problem, hvis øvrige kommuner ligger tilsvarende under rammen. De foreløbige indberetninger til KL viser, at kommunerne samlet set overholder de aftalte rammer på service og anlæg. Det må derfor forventes, at det betingede balancetilskud kommer til udbetaling (se afsnit 3 for en nærmere beskrivelse). De endelige budgettal for 2021 for kommunernes service- og anlægsudgifter offentliggøres dog først af Danmarks Statistik til januar.

4.2 Demografi

I dette afsnit beskrives de samlede demografireguleringer i budget 2021-24. Der foretages reguleringer på følgende områder som følge af den demografiske udvikling:

- Småbørnsområdet
- Skoleområdet
- Socialområdet
- Omsorgsområdet

Nedenstående tabel viser de beløb, der er indregnet som følge af demografien. Tabellen viser ændringerne i forhold til udgangsåret 2020.

Tabel 18 – Demografi i budget 2021-24 (ændring i forhold til 2020)

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Småbørn	2,8	7,5	10,9	13,8
Skoleområdet	6,2	4,6	4,0	3,6
Social	2,6	3,6	4,4	5,3
Omsorg	22,2	46,2	70,9	93,0
Demografi i alt	33,8	62,0	90,3	115,9

(- angiver faldende udgifter)

Tabellen viser, at der samlet set er indarbejdet en stigning på 33,8 mio. kr. fra 2020 til 2021. Fra 2020 til 2024 er der indarbejdet en samlet stigning på 115,9 mio. kr. som følge af demografien - heraf vedrører 93 mio. kr. omsorgsområdet.

Som følge af beslutning ved budgetlægningen for 2019-22 er stigninger i overslagsårene placeret under økonomiudvalget – og disse beløb vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger. På skoleområdet er der dog tale om et faldende beløb i overslagsårene, så disse beløb er udmøntet fuldt ud til området i alle år og indgår således ikke i den centrale pulje.

I den centrale pulje under økonomiudvalget står der således følgende beløb til senere udmøntning:

Tabel 19 – Demografibeløb under økonomiudvalget til senere udmøntning

Mio. kr.	2022	2023	2024
Småbørn	4,7	8,1	11,1
Social	1,0	1,8	2,7
Omsorg	24,0	48,7	70,8
I alt	29,8	58,6	84,6

Når kommunens befolkningsprognose bliver opdateret i foråret 2021 vil ovennævnte beløb som sædvanlig blive genberegnet ud fra den aktuelle befolkningsudvikling.

4.3 Udviklingen i serviceudgifter

Nedenstående tabel viser udviklingen i serviceudgifterne i budgetperioden pr. bevillingsområde. Under administration er der foretaget en opdeling, så puljerne til demografi, ingen prisfremskrivning og effektiviseringspuljen i 2024 fremgår særskilt. Disse puljer vil som udgangspunkt blive fordelt til de relevante bevillingsområder i kommende budgetlægninger, hvilket er vigtigt at være opmærksom på, når udviklingen på et givent bevillingsområde betragtes.

Tabel 20 – Serviceudgifter fordelt på udvalg og bevillingsområder i perioden 2021-2024.

Mio. kr., 2021 PL	2021	2022	2023	2024
Økonomiudvalget	443,4	461,7	479,0	483,4
Demografipulje til senere udmøntning	0,0	29,8	58,6	84,6
Pulje vedr. ingen prisfremskrivning	0,0	-9,6	-19,2	-19,2
Effektiviseringsbidrag i 2024	0,0	0,0	0,0	-20,0
Buffer vedrørende serviceudgifter	33,8	40,0	40,0	40,0
Administration i øvrigt	390,4	385,8	381,3	379,7
Politisk organisation	19,2	15,7	18,3	18,3
Børne- og familieudvalget	613,3	609,5	607,4	607,4
Børn	409,3	405,6	405,5	405,5
Familie	203,9	203,9	201,9	201,9
Beskæftigelsesudvalget	131,3	129,4	126,2	126,2
Beskæftigelse, integration og ydelser	131,3	129,4	126,2	126,2
Socialudvalget	564,9	564,9	561,6	561,6
Tilbud børn-unge-voksne med særlige behov	564,9	564,9	561,6	561,6
Miljø- og teknikudvalget	329,6	325,9	326,0	326,0
Miljø og teknik	330,4	326,7	326,8	326,8
Miljø og teknik, takstfinansieret	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	292,6	290,4	288,2	289,2
Kultur og fritid	174,6	173,9	174,1	175,1
Sundhedsområdet	118,1	116,5	114,1	114,1
Omsorgsudvalget	988,3	985,5	979,6	979,6
Tilbud til ældre	988,3	985,5	979,6	979,6
Landdistriktsudvalget	5,4	5,1	5,0	5,0
Landdistrikt	5,4	5,1	5,0	5,0
Skole- og uddannelsesudvalget	959,5	958,0	948,3	947,9
Skole	927,8	926,3	916,6	916,2

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	31,7	31,7	31,7	31,7
Udviklingsudvalget	18,1	17,9	17,8	17,8
Udvikling	18,1	17,9	17,8	17,8
Serviceudgifter i alt	4.346,5	4.348,2	4.339,2	4.344,2

(- angiver indtægter/overskud)

Tabellen viser, at serviceudgifterne stort set er konstante i budgetperioden. De indarbejdede effektiviseringsbidrag fra tidligere år samt "ingen prisfremskrivning" modsvares altså stort set af de indarbejdede demografireguleringer. Herudover er der en lang række ændringer på de enkelte bevillingsområder. Der henvises til de udarbejdede budgetskemaer på de enkelte bevillingsområder for en detaljeret beskrivelse af udviklingen på de enkelte områder.

4.4 Øvrig drift

Øvrig drift dækker nedenstående 3 poster. Tidligere var "forsikrede ledige" en særskilt udgiftspost, men denne er med udligningsreformen slået sammen med posten "indkomstoverførsler":

Tablet 21 – Specifikation af poster "øvrig drift"

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Indkomstoverførsler	1.935,2	1.951,1	1.961,3	1.974,1
Indtægter fra central refusionsordning	-36,2	-37,0	-37,5	-37,5
Aktivitetsbestemt medfinansiering	378,6	378,6	378,6	378,6
I alt	2.277,6	2.292,7	2.302,4	2.315,2

(- angiver indtægter/overskud)

Budgettet udgør altså i alt 2,3 mia. kr. og svarer dermed til ca. 1/3 af kommunens udgiftsbudget.

Som det fremgår af tabellen udgør posten "indkomstoverførsler" klart den største post i ovennævnte tabel – herunder også den største vækst i perioden. Nedenfor beskrives de enkelte poster nærmere:

Indkomstoverførsler

Udgifterne til indkomstoverførslerne kan specificeres som følger:

Tablet 22 – Indkomstoverførsler i budget 2021-24

Mio. kr., 2021 PL	2021	2022	2023	2024
Børne- og familieudvalget	0,4	0,4	0,4	0,4
Familie	0,4	0,4	0,4	0,4
Beskæftigelsesudvalget	1.913,1	1.929,0	1.939,2	1.952,0
Arbejdsledighedsdagpenge	259,9	233,3	222,2	213,4
Kontanthjælp og ledighedsydelse	324,7	328,9	331,2	335,4
Sygedagpenge og jobafklaring	213,5	210,9	209,7	208,8
Ressourceforløb	66,9	65,5	65,4	66,0
Fleksjob	184,5	197,9	209,5	219,2
Førtidspensioner	581,9	607,1	617,7	631,4
Seniorpension	35,3	42,9	42,5	39,8
Integration	12,2	11,8	12,3	10,5

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	94,4	91,6	90,2	89,0
Øvrige indsatser og ydelser	41,0	40,5	39,5	38,5
Boligydelse og boligsikring	98,6	98,4	99,0	99,8
Socialudvalget	21,7	21,7	21,7	21,7
Børnehandicap og Autisme	20,5	20,5	20,5	20,5
Voksenhandicap	1,2	1,2	1,2	1,2
Indkomstoverførsler i alt	1.935,2	1.951,1	1.961,3	1.974,1

(- angiver indtægter/overskud)

Områderne ovenfor er omfattet af budgetgaranti på landsplan (eller en ordning svarende hertil). Det betyder, at hvis udgifterne ikke stiger så meget som forventet, vil kommunernes bloktilskud blive reduceret tilsvarende. Hvis udgifterne stiger mere end forventet, vil kommunerne blive kompenseret tilsvarende. Dette betyder dog ikke, at den enkelte kommune nødvendigvis bliver kompenseret fuldt ud – dette afhænger bl.a. af, om udviklingen i den enkelte kommune afviger fra udviklingen på landsplan.

Overslagsårene er budgetteret med udgangspunkt i forventningerne på landsplan. Det forudsættes således som udgangspunkt, at Randers Kommune vil følge udviklingen på landsplan.

Der henvises til budgetskeema på beskæftigelsesområdet og socialområdet for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

Indtægter fra den centrale refusionsordning

Staten kompenserer kommunerne for særligt dyre enkeltsager på det sociale område, så disse ikke risikerer at vælte kommunernes økonomi. Der ydes således refusion af udgifter på enkeltsager, der overstiger et grænsebeløb, der reguleres årligt.

Regelændringer på området for refusion af særligt dyre enkeltsager betyder, at der på landsplan forventes en fordobling af indtægterne, hvilket i udgangspunktet er indregnet i budgettet. Der er dog stor usikkerhed omkring, hvorvidt en fordobling af refusionsindtægterne er realistisk. En gennemgang foretaget af revisionsfirmaet BDO peger på, at beløbet kan være noget lavere.

Som følge heraf er det i budgetaftalen/tillægsaftalen besluttet, at der afsættes et reservebeløb på 2,0 mio. kr. i 2021 og 2022 og 1,5 mio. kr. i 2023 og 2024. Reservebeløbet er i første omgang placeret som en pulje under økonomiudvalget.

Tabel 23 – Den centrale refusionsordning i budget 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Økonomiudvalget (reservebeløb)	2,0	2,0	1,5	1,5
Børne- og familieudvalget	-12,1	-12,4	-12,4	-12,4
Socialudvalget	-26,1	-26,6	-26,6	-26,6
I alt	-36,2	-37,0	-37,5	-37,5

(- angiver indtægter/overskud)

I forbindelse med budget 2019 blev det besluttet, at refusionsindtægterne skulle gøres til en del af fagområdernes økonomi – og tallene viser, at dette har betydet en merindtægt til fagområderne (socialområdet). Som følge af den store usikkerhed om de fremtidige refusionsindtægter er det dog

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

besluttet, at afvigelser i forhold til de budgetterede indtægter i 2021 og 2022 reguleres via kommunekassen (i den udstrækning at de ikke kan dækkes af den nævnte udgiftsreserve).

I forbindelse med budgetlægningen for 2023 vurderes det som udgangspunkt muligt at fastlægge et nyt retvisende indtægtsbudget, som kan danne grundlag for, at budgettet igen kan gøres til en del af fagområdernes samlede økonomiske ramme.

Aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet

Kommunerne er medfinansierende på sundhedsområdet, idet der skal betales aktivitetsbestemte bidrag, hver gang en borger i kommunen anvender en sundhedsydelse, hvad enten det er på sygehuset eller under sygesikringen.

Området er budgetlagt ud fra KL's udmeldinger på området, som forventer en udgift for Randers Kommune på 378,6 mio. kr.

5. Anlæg

Kommunens anlægsudgifter er opdelt på følgende 4 poster:

- Skattefinansieret anlæg
- Jordforsyning
- Ældreboliger
- Brugerfinansieret område

Nedenfor beskrives de 4 områder nærmere.

5.1 Skattefinansieret anlæg

De skattefinansierede anlægsudgifter i 2021 er netto 220,6 mio. kr. Brutto er der tale om en udgift på 231,3 mio. kr. og en indtægt på 10,6 mio. kr. Nedenstående tabel viser en specifikation af posterne:

Tabel 24 – Skattefinansierede anlægsudgifter i budget 2021-24

Mio. kr. 2021-priser	2021	2022	2023	2024
Økonomiudvalget	43,5	5,1	0,0	0,0
Anlægsbuffer	38,4	0,0	0,0	0,0
Brandteknisk gennemgang	5,1	5,1	0,0	0,0
Børne- og familieudvalget	12,7	27,1	26,5	5,0
Ny daginstitution (Dronningborg og Minimax)	7,7	1,2	0,0	0,0
Etablering af daginstitution i år 2022	0,0	20,9	0,0	0,0
Forbedring af indeklime	5,0	5,0	5,0	5,0
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	0,0	0,0	21,5	0,0
Socialudvalget	1,6	0,0	0,0	0,0
Autismetilbud i Langå	1,6	0,0	0,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	74,8	72,5	84,1	96,7
Bygningsvedligehold, pulje	39,1	39,1	39,1	45,5
Energibesparende foranstaltninger, pulje	12,4	12,4	12,4	15,4
Naturforvaltningsprojekter	5,2	5,2	4,0	3,6
Ny personalebygning, Naturcentret	2,4	0,0	0,0	0,0
Diverse vejprojekter, ramme	0,0	0,0	0,0	3,4
Sikre skoleveje mv., ramme	0,0	0,0	0,0	1,1
Anlæg af cykelstier, ramme	4,7	3,2	3,2	1,1
Private vejes istandsættelse, ramme	0,0	0,0	0,0	0,0
Vej til Sydhavnen, ramme	0,0	0,0	15,4	16,5
Infrastrukturplan, reservation	0,0	10,0	10,0	10,0
Parkeringspladser, pulje	2,0	0,0	0,0	0,0
Sikre skoleveje 2021	3,6	0,0	0,0	0,0
Ringboulevard, VVM-undersøgelse	1,5	0,0	0,0	0,0
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	0,0	2,5	0,0	0,0
Ragna - dokning 2022	0,0	0,1	0,0	0,0
Flytning af styrehus på Kabelfærge	3,5	0,0	0,0	0,0

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Ragna - Udskiftning af motorer	0,4	0,0	0,0	0,0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	24,6	32,7	5,9	3,3
Dronningborghallen - reservation	9,3	10,5	0,0	0,0
Kulturhus	5,1	0,0	0,0	0,0
Hensættelser til kunstgræsbaner	0,8	0,0	0,0	0,0
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	0,0	10,1	0,0	0,0
Renovering af kommunale omkl.rum 2021	1,1	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til idrætsanlæg	0,0	1,2	1,2	1,1
Breddeidrættens faciliteter	1,1	5,5	2,5	2,5
Lysanlæg på Randers Stadion	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Maritimt aktivitetshus Udbyhøj	0,5	0,0	0,0	0,0
Randers Teater	0,0	2,5	2,5	0,0
Ny struktur i tandplejen	4,7	3,4	0,0	0,0
Sundhedshus i Havndal	2,0	0,0	0,0	0,0
Optimering af Voruphuset	0,4	0,0	0,0	0,0
Omsorgsudvalget	12,7	0,0	0,0	0,0
Plejehjem i Dronningborg, servicearealer	2,7	0,0	0,0	0,0
Køb af Hjælpemiddelhuset	10,0	0,0	0,0	0,0
Landdistriktsudvalget	4,6	4,8	4,8	2,8
Pulje til indsats mod dårlige boliger	0,7	0,7	0,7	0,7
Udvikling af aktiviteter i Albæk	1,2	0,0	0,0	0,0
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,9	3,9	3,9	2,0
Bygningsforbedringsudvalget	0,1	0,1	0,1	0,1
Forsøgsprojekt Hald	-1,4	0,0	0,0	0,0
Skole- og uddannelsesudvalget	14,1	25,3	25,3	21,3
Udbygning af folkeskoler, ramme	9,1	20,3	20,3	16,3
Forbedring af indeklima	5,0	5,0	5,0	5,0
Udviklingsudvalget	32,2	17,1	17,1	12,9
Flodbyen i alt	28,0	13,1	13,1	12,9
Midtbystrategi	4,0	4,0	4,0	0,0
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	0,1	0,0	0,0	0,0
Skattefinansierede anlæg i alt	220,6	184,6	163,7	142,0

(- angiver indtægter/overskud)

Der henvises til de udarbejdede budgetskemaer på anlægsområdet for en nærmere beskrivelse af ovennævnte anlægsprojekter.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2020-23 blev der samtidig vedtaget en 10-årig investeringsplan på anlægsområdet. Planen omfatter anlægsmidler afsat indenfor budgetperioden 2020-2023 samt de anlægsmidler, som i kommende års budgetlægninger forudsættes indarbejdet i årene 2024-2029.

Som det fremgår af nedenstående oversigt indebærer den 10-årige investeringsplan en gradvis forøgelse af anlægsniveauet fra 163,2 mio. kr. i 2025 til 178,4 mio. kr. i 2029:

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

Tabel 25 – 10-årig investeringsplan

2021-priser, mio. kr.	2025	2026	2027	2028	2029
Skattefinansieret					
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne	15,2	15,2	15,2	15,2	15,2
Pulje til breddeidræt og idrætsanlæg	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Byen til Vandet	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Private vejes istandsættelse, udgifter	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Private vejes istandsættelse, indtægter	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Bygningsvedligehold	47,4	49,4	51,5	53,5	53,5
Pulje til energibesparende foranstaltninger*	15,4	15,4	15,4	15,4	15,4
Naturforvaltningsprojekter	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Pulje til byfornyelsesprojekter, netto	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
Pulje til politisk prioritering - inkl. demografisk udbygning	37,7	38,7	39,7	40,7	38,7
Skattefinansieret i alt	144,3	147,3	150,4	153,4	151,4
Finansforskydninger					
Byen til Vandet - opsparing til Klimabro	19,0	21,0	23,0	25,0	27,0
I alt	163,3	168,3	173,4	178,4	178,4

* Låneberettigede udgifter
(- angiver indtægter/overskud)

I den 10-årige investeringsplan indgår et årligt beløb på 38-40 mio. kr. til politisk prioritering. Der er tale om en pulje, der frit kan prioriteres efter behov i de kommende års budgetforhandlinger.

Opsparingen til Klimabroen indgår som en finanspost og stiger årligt med 2 mio. kr. (jf. tidligere beslutning), hvilket indebærer, at opsparingen stiger fra 17 mio. kr. i 2024 til 27 mio. kr. i 2029. Der henvises til afsnit 6 for en samlet opgørelse af opsparingen vedrørende Klimabroen.

5.2 Jordforsyning

Anlægsbudgettet for jordforsyningen omfatter byggemodning samt køb og salg af jord til bolig- og erhvervsformål.

Formålet med jordforsyningens budget er at sikre et solidt fundament for en fortsat aktiv erhvervsudvikling og bosætningspolitik i Randers Kommune. Ifølge kommunens økonomistyringsregler skal budgettet til jordforsyning "hvile i sig selv" i budgetperioden.

Budgettet til jordforsyning for 2021-24 kan specificeres som følger:

Tabel 26 – Jordforsyningsbudget 2021-24

2021-priser, mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Grundsalg	-20,8	-38,5	-18,6	-18,6
Jordkøb	3,0	3,0	6,0	5,8
Byggemodning	29,1	17,7	6,6	4,8
Renter vedr. jordforsyningslån	0,1	0,1	0,1	0,0
Afdrag vedrørende jordforsyningslån	4,2	4,3	4,4	2,0
Jordforsyning i alt	15,6	-13,4	-1,6	-6,0

(- angiver indtægter/overskud)

Tabellen viser, at der i 2021 forventes samlede udgifter til jordforsyning på 15,6 mio. kr., idet udgifterne til byggemodning overstiger indtægterne fra salg. I 2022 forventes derimod samlede nettoindtægter på området på 13,4 mio. kr. og også i 2023 og 2024 er der en nettoindtægt på hhv. 1,6 mio. kr. og 6,0 mio. kr.

Set over hele perioden er der en samlet nettoindtægt på 5,4 mio. kr. De 5,4 mio. kr. er dog allerede disponeret (vedrører salg af grund i Over Hornbæk som er disponeret til andet formål samt fremrykning af Lindholt, 4. etape til 2020). Det samlede budget til jordforsyning i budgetperioden er dermed i balance.

5.3 Ældreboliger

Nedenstående tabel viser budgettet vedrørende ældreboliger:

Tabel 27 – Ældreboliger 2021-24

Mio. kr., 2021 priser	2021	2022	2023	2024
Drift (huslejeindtægter)	-37,4	-37,4	-37,4	-37,4
Anlægsudgifter	54,6			
Lånoptagelse	-48,4			
Indfrielse af restgæld (boliger Langå)	5,5			
Indfrielse af lån, Havndal	5,3			
Renter (ældreboliger)	3,5	3,4	3,3	3,2
Afdrag (ældreboliger)	40,6	41,5	42,4	43,3
Ældreboliger i alt	23,5	7,4	8,2	9,0

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

(- angiver indtægter/overskud)

Anlægsudgiften på 54,6 mio. kr. i 2021 vedrører plejehjem i Dronningborg. Dette finansieres af lånoptagelse på 48,4 mio. kr. samt beboertilskud (se under finansforskydninger).

Mht. huslejeindtægterne er disse (i forhold til tidligere år) nedskrevet med 7 mio. kr. årligt med henblik på at imødegå et forventet underskud af samme størrelsesorden. Med denne korrektion forventes huslejebudgetterne fremover at svare til det realiserede niveau.

I 2021 er der en ekstraordinært indfrielse af restgæld vedrørende ombygning af autismeboliger i Langå. Med budgetaftalen blev det ligeledes besluttet at indfri gammel gæld på 5,3 mio. kr. i forbindelse med etablering af sundhedscenter i Havndal.

5.4 Brugerfinansieret område (affaldsområdet)

Budgettet til det brugerfinansierede område kan specificeres som følger:

Tabel 28 – Brugerfinansieret område 2021-24

Mio. kr., 2021 priser	2021	2022	2023	2024
Tjenestemandspensioner (brugerfinansieret)	0,2	0,2	0,2	0,2
Brugerfinansieret område, drift	-13,3	-13,3	-13,3	-13,3
I alt	-13,1	-13,1	-13,1	-13,1

(- angiver indtægter/overskud)

På området var der ultimo 2019 en gæld på 43,95 mio. kr. Denne gæld forventes øget med 20,4 mio. kr. i 2020 (hvoraf 15,2 mio. kr. vedrører anlægsudgifter til forbehandlingsanlæg). Ultimo 2020 skønnes gælden således at udgøre 64,4 mio. kr.

Som følge heraf er der på driften budgetlagt et overskud på 13,3 mio. kr. årligt (primært via en forøgelse af taksterne). Med et sådant årligt overskud vil gælden på området være afviklet som hidtidigt planlagt i 2025.

6. Finansposterne

Under finansposter beskrives kommunens låneoptagelse, afdrag på lån, udviklingen i kommunens langfristede gæld samt finansforskydninger.

6.1 Låneramme 2021-24

Randers Kommunes låneramme for 2021-24 er opgjort på grundlag af anlægsbudgettet i det vedtagne budget og den dertilhørende automatiske låneadgang, jf. lånebekendtgørelsen. Dertil kommer lånedispensationen bevilget af Social- og Indenrigsministeriet i forbindelse med budgetlægningen.

Lånerammen fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 29 - Låneramme 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Overfladevand/klimatilpasning	0,0			
Gadebelysning	0,0	0,0	0,0	0,0
Færgedrift	3,9	0,1	0,0	0,0
Energibesparende foranstaltninger	12,0	12,0	12,0	15,0
Byfornyelse	3,1	4,5	4,5	2,6
Mindreprovenu ejendomsskat	0,0	0,0	0,0	0,0
Indefrysning af ejendomsskatter	0,0	0,0	0,0	0,0
Ordinær låneadgang	19,0	16,6	16,5	17,6
Lånedispensation	58,0	0,0	0,0	0,0
Dispensationer i alt	58,0	0,0	0,0	0,0
Låneadgang i alt	77,0	16,6	16,5	17,6
Uudnyttet låneadgang	13,0			
Budgetteret ordinær låneoptagelse	64,0	16,6	16,5	17,6
Ældreboliger	48,4		0,0	0,0
Låneadgang i alt	125,4	16,6	16,5	17,6

Den samlede låneadgang for 2021 udgør 77,0 mio. kr., men der er ikke budgetteret med fuld låneoptagelse i 2021. Randers Kommune fik efter ansøgning en samlet dispensation på 58 mio. kr., hvor aftalepartierne har besluttet kun at udnytte 45 mio. kr. Den budgetterede låneoptagelse udgør derfor 64 mio. kr. i 2021, og den falder til 17,6 mio. kr. i 2024. Derudover er der budgetteret med låneoptagelse til finansiering af ældreboliger i Dronningborg med 48,4 mio. kr. i 2021. Den anden halvdel af finansieringen til Dronningborg Plejecenter er indarbejdet i budget 2020.

I budgetmaterialet er det forudsat, at det bliver muligt for kommunerne at lånefinansiere bidraget til feriefonden som følge af den nye ferielov. Det vil betyde, at Randers Kommune kan belåne det samlede bidrag på ca. 300 mio. kr. Beløbet er dog ikke indregnet i ovenstående lånerammeopgø-

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

relse og heller ikke i opgørelsen af den skattefinansierede gæld. Renter og afdrag på det forventede lån er dog indregnet (se nedenfor).

I forbindelse med aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2021 er der afsat 3 lånedispensationspuljer, som kommunerne kan ansøge om at få andel i. Nedenfor er der redegjort for de forskellige lånepuljer samt hvilke projekter, der kan indgå i eventuelle ansøgninger.

Tabel 30 – Oversigt over lånedispensationer

Lånepuljer 2021	Randers Kommune projekter	Dispensationsansøgning	Indregnet dispensation i basis	Dispensation i % af ansøgning
Investeringer med effektiviseringspotentialer (250 mio. kr.)	Anlægsinvesteringer på skoleområdet som følge af strukturændringerne, 9,1 mio. kr. og køb af hjælpemiddelhuset 10 mio. kr.	19,1	15	79%
Strukturelle investeringer på borgernære områder (400 mio. kr.)	Investeringer i tandplejen som følge af ny struktur 4,6 mio. kr. og Dronningborghallen 9,3 mio. kr.	13,9	5	36%
Den ordinære lånepulje (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet øvrige anlægsaktiviteter. Bygningsvedligehold 39,1 mio. kr.	39,1	38	97%
Dispensationer i alt		72,1	58	

Der er på landsplan afsat en lånepulje på 250 mio. kr. vedrørende investeringer med effektiviseringspotentialer. Der gennemføres i disse år mange anlægsinvesteringer på skoleområdet som følge af strukturændringerne, og disse vurderes at have et effektiviseringspotentialer på driften. Derudover har Randers Kommune købt Hjælpemiddelhuset i stedet for at bo til leje, hvilket giver et effektiviseringspotentialer på driften. Randers Kommune har modtaget en dispensation på 15 mio. kr. fra denne pulje.

Derudover er der afsat en lånepulje på 400 mio. kr. vedrørende investeringer på de borgernære områder. Der blev udarbejdet en ansøgning på grundlag af investeringerne i tandplejen som følge af den nye struktur på området samt den nye Dronningborghal. Der er modtaget en dispensation på 5 mio. kr. fra denne pulje.

Den sidste pulje er den ordinære lånepulje. Der på landsplan afsat en pulje på 200 mio. kr. til investeringer og deponeringsfritagelser på det øvrige anlægsområde. Randers Kommune har modtaget en dispensation på 38 mio. kr. fra denne pulje til investeringer i bygningsvedligehold.

Samlet set har Randers Kommune modtaget dispensationer på i alt 58 mio. kr. Det blev som ovenfor anført besluttet at budgettere med en låneoptagelse på 45 mio. kr. Der er således en uudnyttet lånemulighed på 13 mio. kr.

Låneadgangen reduceres, såfremt kommunen indgår leasingaftaler for anlægsudgifter, lejeaftaler eller udsteder garantier for lån til en række formål. I stedet for at reducere låneadgangen kan et tilsvarende beløb deponeres på en særskilt konto i et pengeinstitut.

6.2 Afdrag på lån

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede afdrag i perioden 2021-24:

Tabel 31 – Afdrag på lån

Afdrag på lån mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Skattefinansieret gæld	77,4	78,3	75,9	74,0
Feriefond	11,4	11,5	11,5	11,6
Nye lån	0,0	2,6	3,3	3,9
Jordforsyning	4,2	4,3	4,4	2,0
Ældreboliger	51,4	41,5	42,4	43,3
I alt	144,3	138,1	137,4	134,8

I 2021 udgør de budgetterede afdrag 144,3 mio. kr. Heraf udgør ældreboliger 51,4 mio. kr., hvoraf beboerne betaler 38,8 mio. kr. Der er budgetteret med et ekstraordinært afdrag på 5,5 mio. kr. i 2021 vedr. nedlæggelse af boliger i Langå samt 5,3 mio. kr. vedr. nedlæggelse af boliger i Havndal. Afdrag vedrørende nye lån udgør 0 mio. kr. i 2021 som følge af, at der er budgetteret med lånoptagelse ultimo året.

I budget 2021 er der indarbejdet en forudsætning om, at der bliver mulighed for at optage et 25 årigt lån på 300 mio. kr. med henblik på indbetaling af optjente feriemidler til Lønmodtagernes Feriemidler (Feriefonden). I ovenstående er der indarbejdet afdrag på 11,4 mio. kr. i 2021 stigende til 11,6 mio. kr. i 2024 svarende til de forventede afdrag på dette lån. Regeringen og KL var i økonomiaftalen enige om at undersøge mulighederne for belåning af det fulde beløb. Det er imidlertid fortsat usikkert, om Finansministeriet giver mulighed for dette. KL kan ikke oplyse, hvornår forhandlingerne forventes afsluttet og måske kommer der først afklaring herpå i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2022.

6.3 Kommunens samlede restgæld

Udviklingen i restgælden på eksisterende lån og den budgetterede lånoptagelse er vist i nedenstående tabeller. Opgørelsen er lavet ekskl. lån til Feriefonden:

Tabel 32 - Restgæld ultimo året

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Samlet gæld i alt	1.585	1.476	1.366	1.261
Heraf ældreboliglån	727	685	643	600
Heraf udlæg vedr. forsyning	-49	-49	-48	-48
Heraf lån vedr. jordforsyning	12	7	3	1
Heraf skattefinansieret gæld	895,7	831,3	768,8	708,6

Den samlede restgæld forventes at udgøre 1.585 mio. kr. ultimo 2021. Heraf udgør den skattefinansierede gæld 895,7 mio. kr. Der er tale om en budgetteret gældsafvikling i perioden 2021-24, hvilket er helt i overensstemmelse med den politiske målsætning for den skattefinansierede gæld. Det samme gør sig gældende for jordforsyningsområdet, hvor det fremadrettet er besluttet ikke at

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

finansiere jordkøb ved lånoptagelse. Der er ligeledes et fald i gælden vedr. ældreboliger set over hele perioden.

Restgælden opgjort som kr. pr. indbygger fremgår af nedenstående tabel. Som det fremgår af tabellen er den samlede restgæld pr. indbygger faldende i budgetperioden:

Tabel 33 - Restgæld pr. indbygger i 2021-24

Kr. pr. indbygger	2021	2022	2023	2024
Samlet gæld i alt	16.163	14.999	13.847	12.778
Heraf ældreboliglån	7.410	6.967	6.516	6.077
Heraf udlæg vedr. forsyning	-497	-493	-490	-490
Heraf lån vedr. jordforsyning	119	75	31	10
Heraf skattefinansieret gæld	9.131	8.450	7.790	7.181

Kommunens skattefinansierede gæld pr. oktober 2020 består af 75 pct. fast forrentede lån og 25 pct. variabelt forrentede lån. Låneporteføljens sammensætning tilpasses løbende.

6.4 Renter

Ved budgetlægningen er der taget udgangspunkt i den eksisterende låneportefølje i 2021-24 samt nye lånoptagelser i budgetperioden.

Renteudgifterne er budgetlagt ud fra de gældende rentesatser på de fastforrentede lån og med en variabel rentesats på 1 % i 2021 og frem. Renteindtægterne fra den likvide beholdning er budgetteret med udgangspunkt i en rentesats på 1 % i hele budgetperioden.

De samlede renteindtægter/-udgifter kan opgøres som følger:

Tabel 34 – Renter i budget 2021-24

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Renter af likvide aktiver mm.	-4,9	-4,9	-4,9	-4,9
Renteudgifter ældreboliger	3,5	3,4	3,3	3,2
Renteudgifter øvrige lån	18,6	17,0	15,4	13,8
Renteudgifter nye lån	0,0	0,1	0,1	0,2
Renteudgifter jordforsyning	0,1	0,1	0,1	0,0
Renteudgifter feriefond	1,3	1,2	1,15	1,1
Renter i alt	18,5	16,8	15,1	13,3
Renter i alt ekskl. ældreboliger og jordforsyning	14,9	13,4	11,8	10,2

Renteudgifterne ekskl. ældreboliger og jordforsyning udgør 14,9 mio. kr. netto i 2021, og falder til 10,2 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

6.5 Finansforskydninger

Af nedenstående tabel fremgår en specifikation af finansforskydningerne i budget 2021-24.

Tabel 35 – Finansforskydninger i budget 2021-24

Mio. kr., løbende PL	2021	2022	2023	2024
Tilgodehavender i betalingskontrol	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5
Frigivelse af deponerede beløb (hal 4 m.m.)	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Landsbyggefonden	0,0	8,7	8,7	8,7
Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter	0,0	0,0	0,0	-21,8
Bufferpulje (modregning til servicebufferpulje)	-33,8	-40,0	-40,0	-40,0
Bufferpulje anlæg	-38,4	0,0	0,0	0,0
Forbrug af opsparing	17,0	17,0	17,0	17,0
Kirkerne	0,0	0,0	0,0	0,0
Beboerindskud, Dronningborg Plejecenter	-2,2	0,0	0,0	0,0
Von Hatten - rente og afdragsfrit lån	0,7	0,0	0,0	0,0
Infrastrukturpulje - klimabro	11,0	13,0	15,0	17,0
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn	-1,8	-1,7	-1,7	-1,7
Deponering - Dronningborghallen	25,0	-1,0	-1,0	-1,0
Socialområdet - nedskrivning af gæld	8,0	8,0	8,0	0,0
Finansforskydninger i alt	-22,2	-3,8	-1,8	-29,6

(- angiver indtægter/overskud)

Finansforskydningerne udgør -22,2 mio. kr. i 2021. De stiger i 2022 og 2023 for igen at falde til -29,6 mio. kr. i slutningen af budgetperioden. Nedenfor er der redegjort for de største poster.

Tilgodehavender i betalingskontrol

Tilbage i budgetforlig 2016 blev det besluttet at opprioritere kommunens opkrævningsfunktion. Gennem en række nye initiativer (herunder ansættelse af en ny medarbejder) forventes det, at opkrævningen kan øges med 1 mio. kr. i 2017 og frem. Blandt andet som følge af indførelsen af yderligere en rykkerskrivelse forøges kommunens indtægter fra rykkergebyr med ca. 0,5 mio. kr. årligt. Indtægterne herfra budgetteres under administration (konto 6).

Frigivelse af deponering vedr. Naturgas HMN og andre deponerede beløb

Der er budgetteret med en gradvis frigivelse af deponerede beløb vedr. lejemål samt opførelse af hal 4 ved Randes Arena. Disse udgør 2,3 mio. kr. årligt. Endvidere er der budgetteret med frigivelse af indtægten fra salget af HMN Naturgas, som udgør 4,5 mio. kr. årligt.

Indskud i landsbyggefonden

Budgetrammen for indskud i landsbyggefonden udgør 0 mio. kr. i 2021, idet budgetbeløbet tidligere er fremrykket til 2019, jf. politisk beslutning. Fra 2022 og frem er budgettet tilbage på sit sædvanlige rammebeløb på 8,7 mio. kr. årligt

Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter

Der er afsat en indtægt på 21,8 mio. kr. i 2024 vedrørende indefrosset ejendomsskat. Randers Kommune har et beløb til gode, som forventes modtaget i 2024, når staten overtager området.

Budgetpulje serviceudgifter

Der er indregnet en bufferpulje på -33,8 mio. kr. i 2021 og -40 mio. kr. i 2022-24. Der er tale om en modpost til servicebufferpuljen med henblik på at eliminere den likviditetsmæssige effekt af servicebufferpuljen (se også afsnit 4.1).

Bufferpulje anlæg

Der er indregnet en bufferpulje på -38,4 mio. kr. i 2021. Der er tale om en modpost til anlægsbufferpuljen med henblik på at eliminere den likviditetsmæssige effekt af anlægspuljen (se også afsnit 5).

Forbrug af opsparing

Endvidere er der indregnet et skøn over forbrug af opsparing på drift og anlæg på 17 mio. kr. årligt. De samlede overførsler ultimo 2024 forventes at udgøre ca. 200 mio. kr. på det skattefinansierede område (service og anlæg).

Den kirkelige ligning

Den kirkelige ligning indgår ligeledes i finansforskydningerne. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag vedr. den kirkelige ligning for 2021 udgør 13.426,4 mio. kr. Kirkeskatteprocenten udgør 0,89 %, hvilket er uændret i forhold til 2020. Provstierne har fremsendt et budgetforslag i balance og dermed påvirker det ikke mellemregningen med kommunen.

Beboerindskud, Dronningborg Plejecenter

Der forventes en indtægt på 2,2 mio. kr. vedrørende Beboerindskud på Dronningborg Plejecenter. Beløbet er en del af den samlede finansiering i henhold til ældreboliglovgivningen. Beløbet udgør 2% af den samlede anlægssum.

Von Hatten – rente og afdragsfrit lån

Ved sidste budgetaftale (budget 2020-23) blev der ydet tilsagn om et rente- og afdragsfrit lån på 5 mio. kr. til Fonden for bevarelse af gamle bygninger i Randers Kommune. Med henblik på at sikre den nødvendige finansiering til en samlet løsning, er aftalepartierne enige om, at øge lånetilsagnet med 0,65 mio. kr. til i alt 5,65 mio. kr.

Opsparing til Klimabro

Opsparingen til klimabro og infrastrukturpulje udgør 11 mio. kr. i 2021, 13 mio. kr. i 2022, 15 mio. kr. i 2023 og 17 mio. kr. i 2024.

I budgetforliget for 2019 blev der afsat en infrastrukturpulje på i alt 40 mio. kr. til Byen til Vandet – fordelt med 7 mio. kr. i 2019, 9 mio. kr. i 2020, 11 mio. kr. i 2021 og 13 mio. kr. i 2022. Aftalepartierne er enige om, at opsparingen i infrastrukturpuljen skal fortsætte i årene 2023 og frem med en stigende profil. Der er derfor afsat 11 mio. kr. i 2021 stigende til 17 mio. kr. i 2024. .

GENERELLE BEMÆRKNINGER TIL BUDGET 2021-24

I forbindelse med budgetforlig 2019 blev det ligeledes besluttet at igangsætte et løbende låneoptag i takt med, at Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer giver kommunen automatisk låneadgang. Disse lån øremærkes Byen til Vandet. I regnskab 2018 var der således en lånemulighed på 16,4 mio. kr. og i regnskab 2019 på 22,9 mio. kr. Dette beløb er reserveret til projektet i 2020. Beløbet fratrækkes løbende ydelsen på lånene.

Byrådet besluttede på møde den 9. november 2020, at der skal anvendes 9,2 mio. kr. af opsparingen til Klimabroen til at finansiere merudgifter til etablering af Havnevejen (opsparingen i nedenstående figur er således reduceret med dette beløb i 2020). Merudgifterne til Havnevejen forventes modsvaret af reducerende udgifter til det samlede anlægsprojekt for klimabroen.

Den samlede opsparing til Klimabroen fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 36 – Opsparing til Klimabroen

Mio. kr.	Før 2019	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gammel opsparing (budget 2016)	10,3						
Lånoptagelse (låneramme 2018)		16,4					
Lånoptagelse (låneramme 2019)			22,9				
Opsparing (jf. budget 2019)		7	9	11	13	15	17
Finansiering af Havnevej			-9,2				
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn				-1,8	-1,7	-1,7	-1,7
I alt	10,3	23,4	22,7	9,2	11,3	13,3	15,3
Samlet opsparing	10,3	33,7	56,4	65,6	76,9	90,2	105,5

Deponering Dronningborghallen

Der er budgetteret med en deponering vedr. Dronningborghallen på 25 mio. kr., som vil blive frigivet over en 25 årig periode.

Aftalepartierne ønsker at sikre mulighederne for, at Randers Gymnastiske Forening - med deres mere end 4.000 medlemmer – kan samle deres aktiviteter i Dronningborg. Her kan foreningen sammen med Dronningborg Boldklub og øvrige brugere skabe et nyt stort idrætsanlæg.

Socialområdet – nedskrivning af gæld

Som en del af budgetaftalen er det besluttet at afvikle gælden på socialområdet.

Aftalepartierne er således enige om at afsætte 8 mio. kr. årligt i årene 2021-23 som anvendes til en årlig nedskrivning af socialområdets gæld i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Aftale om budget 2021 og overslagsårene 2022-2024

Med aftalen om budgettet for 2021-2024 er der i særlig grad sat fokus på investeringer i fremtiden. Både i forhold til at skabe rammerne for et stort og ambitiøst idrætsanlæg i Dronningborg, nye daginstitutioner og forbedringer i indeklimaet i kommunens eksisterende daginstitutioner og skoler. Hertil kommer investeringer i infrastruktur, som kan understøtte fremkommeligheden og danne grundlag for øget vækst og udvikling i kommunen.

På serviceområderne er det blandt andet prioriteret at holde hånden under socialområdet med tilførsel af ekstra midler, ligesom der er afsat yderligere midler til blandt andet hjælpemidler på omsorgsområdet, et løft til kulturområdet samt sundhedsfremme og forebyggelse. Aftalepartierne lægger endvidere afgørende vægt på, at der er sikret midler til at fastholde serviceniveauet på de store serviceområder på trods af et stigende udgiftspres som følge af befolkningsudviklingen.

Ansvarlig og langsigtet økonomisk styring

Aftalepartierne har med tilfredshed noteret sig, at effekten af den vedtagne udligningsreform og den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL, har skabt et solidt grundlag for kommunens fremadrettede budgetlægning.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at kommunen kan overgå til en styring, som indebærer, at det gennemsnitlige driftsoverskud inkl. afdrag på kommunens lån fremover er det primære styringsmål i budgetlægningen.

Der skal kort sagt være balance i økonomien på det skattefinansierede område og råd til at betale de løbende afdrag på kommunens gæld, før der kan bruges midler på nye tiltag. Aftalepartierne lægger hermed afgørende vægt på, at der sikres en overordnet styring af kommunens økonomi, som er ansvarlig og holdbar – også på længere sigt.

Budgetændringer som følge af demografisk udvikling

Aftalepartierne ønsker at fastholde, at budgetterne på de store serviceområder reguleres i takt med de demografiske ændringer i befolkningen. Den beregnede stigning fra 2020 til 2021 på i alt 33,8 mio. kr. udmøntes derfor fuldt ud til fagområderne fra den centralt placerede demografipulje jf. tabellen nedenfor. For 2022 og frem tages der samtidigt højde for, at den beregnede regulering for skoleområdet ikke helt svarer til niveauet for 2021:

Mio. kr.	2020	2021	2022	2023
Børn	2,8	2,8	2,8	2,8
Skole	6,2	4,6	4,0	3,6
Social	2,6	2,6	2,6	2,6
Omsorg	22,2	22,2	22,2	22,2
I alt	33,8	32,2	31,6	31,2

De beregnede stigninger fra 2022 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Børn og Familie:

Ny daginstitution i Dagtilbud Sydøst (21,5 mio. kr.)

Den demografiske udvikling viser et stigende antal børn 0-5 år i perioden frem mod 2030. I Dagtilbud Sydøst vil der fra 2021 mangle fysisk plads til både de 0-2 årige og de 3-5 årige. For at Randers Kommune fortsat kan leve op til den politisk vedtagne pasningsgaranti over for børn, der bor i Dagtilbud Sydøst, er aftalepartierne enige om, at afsætte 21,5 mio. kr. til at bygge en ny daginstitution til 100 børnehavebørn og 50 vuggestuebørn. En sådan institution vil understøtte byudviklingen i Munkdrup, ligesom aftalepartierne er enige om, at den nye daginstitution skal søges etableret, så den vil være et velegnet pasningstilbud for pendlerforældre.

Ny daginstitution i Dronningborg og Minimax (8,9 mio. kr.)

Med udgangspunkt i et stigende børnetal er der tidligere afsat midler til etablering af nye institutioner i Langå, Dronningborg og Randers C (Minimax). I forbindelse med byggeriet i Langå har det vist sig, at den samlede anlægssum overstiger det afsatte beløb. Dette er blevet løst ved omplacering af midler fra det planlagte byggeri af de to øvrige institutioner. Aftalepartierne er dog enige om, at der fortsat skal være midler til at få bygget alle tre planlagte institutioner. De afsatte anlægsbeløb til Dronningborg og Minimax forhøjes derfor med i alt 7,7 mio. kr. i 2021 og 1,2 mio. kr. i 2022.

Indeklima i daginstitutionerne (20 mio. kr.)

Der er iværksat en undersøgelse af indeklimaet i kommunens daginstitutioner. Aftalepartierne er enige om at prioritere de væsentligste indsatser, som undersøgelsen vil give anledning til. Der afsættes på den baggrund i alt 20 mio. kr. – fordelt med et rammebeløb på 5 mio. kr. årligt i årene 2021-2024 - til forbedring af indeklimaet i kommunens daginstitutioner.

Et løft til dagtilbudsområdet (2,8 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne ønsker at understøtte og forstærke den solide faglige kvalitet i kommunens dagtilbud. Der skal være flere pædagoger der ledes af dygtige ledere og på den måde understøtter børnenes udvikling i de vigtigste år af deres tilværelse, og der skal fortsat arbejdes med naturen som pædagogisk udviklingsrum og børnenes spirende miljøbevidsthed. Der afsættes på den baggrund 2,8 mio. kr. fra 2021 og frem til et generelt løft af dagtilbudsområdet.

Løftet kan medvirke til at sikre, at kommunen kan leve op til kravet om minimumsnormeringer indenfor den kompensation som modtages fra staten. Midlerne fordeles ligeligt i kommunens dagtilbud og dagpleje, så forældrenes behov for kvalitetspladser i højere grad kan imødekommes.

Øget uddannelsesgrad i kommunens dagtilbud (4 mio. kr.)

I Randers Kommune prioriteres høj kvalitet i vores dagtilbud. Det kan blandt andet opnås ved at øge graden af uddannet personale i institutionerne – eksempelvis ved at allerede ansatte pædagogmedhjælpere, uddannes til pædagoger eller pædagogiske assistenter. Aftalepartierne vil på

den baggrund afsætte 4 mio. kr. – fordelt med 1 mio. kr. årligt i perioden 2021-2024 - til en øget uddannelsesgrad blandt medarbejderne i kommunens dagtilbud.

Familieområdet

Aftalepartierne er enige om at fastholde den nedskrivning af familieområdets restgæld på det administrative område, som er indeholdt i forslaget til basisbudget. Det indebærer, at gælden på 8,7 mio. kr. gældssaneres efter samme principper, som blev anvendt for områdets øvrige gæld i budget 2020-2023.

Set i sammenhæng med gældssaneringen af den øvrige gæld samt tilførslen af midler i budgettet for 2020-2023, er aftalepartierne enige om, at der nu er skabt en realistisk økonomisk ramme for familieområdet, der giver området mulighed for til at håndtere de udsving, der fremover måtte være mellem årene ift. overførsler af over-/underskud.

Øget fokus på plejebørns skolegang og uddannelse (0,6 mio. kr. fra 2021 og frem)

Der har været gennemført flere eksternt finansierede projekter omkring de anbragte børns skolegang og læring. Vi ved, at anbragte børn klarer sig dårligere end andre børn, hvad angår skolegang og uddannelse. Aftalepartierne ønsker, at bygge videre på erfaringerne fra blandt andet READ projektet ved at udvide familiekonsulentteamet med en konsulent der har en lærerbaggrund. Konsulenten skal have til opgave at understøtte familierne i et fortsat styrket fokus på plejebørnenes skolegang og uddannelse. Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,6 mio. kr. til formålet fra 2021 og frem.

Skole og Uddannelse:

Forbedring af indeklima på folkeskolerne (20 mio. kr.)

Der er foretaget en registrering af de fysiske rammer samt indeklimaet på alle folkeskoler i Randers Kommune. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at der afsættes 20 mio. kr. – fordelt med et rammebeløb på 5 mio. kr. i årene 2021-2024 – til prioritering af et forbedret indeklima på skoleområdet.

Specialskolen (2,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne har med tilfredshed noteret sig, at skole- og uddannelsesudvalget arbejder med at udvikle en ny fællesskabsstrategi, der blandt andet indebærer planer om, at der indenfor skoleområdets samlede økonomi gives specialskolen et mere stabilt økonomisk grundlag, for løbende at kunne tilpasse indsatserne til det enkelte barn.

Ambitionen er, at lave en intern fordeling af midlerne på skoleområdet, hvor specialskolen får en stabil personalemæssig situation og en stabil økonomisk drift, så alle kræfter i endnu højere grad kan fokusere på kerneopgaven – herunder løbende justering af de indsatser som fagligt vurderes rigtige for den enkelte elev i tæt samarbejde mellem skolen, eleven og forældre.

For at give specialskolen mulighed for at indfase sammenlægningen af specialskolerne og samtidig holde fokus på god kvalitet i undervisningen af skolens elever, er aftalepartierne enige om, at tilføre området 2,2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022.

Projekt MyWay (1,3 mio. kr. i 2022)

MyWay er et forebyggende behandlingstilbud til unge 15-25 år, der mistrives. Tilbuddet består af et fire måneders forløb med hhv. individuelle psykologsamtaler, mentorstøtte og et gruppemiljø med ligesindede. MyWay blev etableret som et metodeudviklingsprojekt i Randers med midler fra Velux Fonden og har været i drift siden 2016.

I forbindelse med budgettet for 2020-2023 blev der afsat midler til en videreførelse af tilbuddet til og med 2021. Aftalepartierne er enige om at sikre finansieringen yderligere et år og afsætter på den baggrund 1,3 mio. kr. i 2022. Forud for budgetlægningen 2023-2026 foretager forvaltningen en evaluering af projektet, der kan danne baggrund for politisk stillingtagen til videreførelse og det varige niveau for indsatsen.

Projekt RUN (630.000 kr. i 2021 og 2022)

Projekt RUN har de seneste 2,5 år - med finansiering fra Poul Due Jensen Fonden – været gennemført som en særlig indsats til sårbare unge, som har vanskeligt ved at deltage i den forberedende grunduddannelse (FGU) eller særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU).

Aftalepartierne ønsker at videreføre indsatsen i yderligere to år som et tilbud til at hjælpe denne gruppe af sårbare unge godt videre i deres uddannelsesforløb. Der afsættes på den baggrund 630.000 kr. årligt i 2021 og 2022. Resten af udgiften til indsatsen finansieres via omlægning af indsatser i ungdomsskolen, samt et forventet fald i deltagelse på FGU forløb. I forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026 er aftalepartierne enige om, at tilbuddet skal evalueres med henblik på en politisk drøftelse af eventuel videreførelse.

Øget søgning til erhvervsuddannelser (540.000 kr. i 2021 og 2022)

Byrådet har under overskriften "Randers uddanner alle – flere unge i uddannelse" et mål om at flere under 25 år gennemfører en ungdomsuddannelse og at flere vælger en erhvervsuddannelse. Søgetallene fra marts 2020 viser, at søgningen til erhvervsuddannelserne er lavere end de vedtagne måltal, og den ønskede stigning i søgningen til erhvervsuddannelserne er således ikke sket. Aftalepartierne er enige om at afsætte 540.000 kr. årligt i 2021 og 2022 til at iværksætte en række tiltag i samarbejde med uddannelser, grundskoler, elever og forældre, der skal øge kendskabet til erhvervsuddannelserne og være med til at sikre, at flere unge vælger en erhvervsuddannelse.

Fodboldlinjen (0,5 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om at fortsætte Fodboldlinjen, som er et tilbud i folkeskolen til elever på 7.-9. årgang og i mindre skala på 5.-6. årgang (Fodboldlinjen-Mini).

Eleverne tilbydes fodboldundervisning i to lektioner om ugen, der varetages i samarbejde mellem folkeskolerne og Randers Ungdomsskole. Undervisningen har til formål at udvikle elevernes fodboldmæssige færdigheder samt forståelse for det mentale og sociale aspekt i sport.

Fodboldlinjen omfatter desuden en træneruddannelse for elever på 8.-9. årgang, der udbydes i samarbejde med DBU, samt en juniorlederuddannelse for elever på 9. årgang, der udbydes i samarbejde med Tradium.

Finansieringen af Fodboldlinjen er tidligere sket gennem de ordinære midler til folkeskolerne. Aftalepartierne ønsker, at finansieringen fremover gøres til en tydelig del af budgettet til folkeskolerne, og at Fodboldlinjen fortsætter i sin nuværende form med et årligt budget på 0,5 mio. kr. fra 2021 og frem.

DM i SKILLS

DM i SKILLS er det årlige danmarksmesterskab for unge fra erhvervsuddannelserne, der løber over tre dage. Omkring 300 unge er med som deltagere, hvor de kæmper inden for de forskellige fag om at blive landets bedste. DM i SKILLS giver de unge chancen for at vise deres talenter. Det er desuden med til at skærpe deres faglige niveau og vise omverdenen – heriblandt grundskoleelever – erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder.

Et værtskab for SKILLS vil være et væsentligt bidrag til at profilere erhvervsuddannelserne samtidig med, at det giver synlighed for Randers som uddannelses- og eventby. Aftalepartierne er derfor enige om at søge værtskabet for DM i SKILLS i 2023. Som led i ansøgningen skal mulige samarbejdspartnere inviteres til også at deltage, herunder i finansieringen.

Såfremt kommunens ansøgning om værtskabet imødekommes, er aftalepartierne enige om, at finansieringen af kommunens udgifter forbundet med arrangementet skal tilvejebringes i forbindelse med budgetlægningen for 2022-2025.

Social- og beskæftigelsesområdet:

Socialområdets afvikling af gæld (24 mio. kr.)

Socialområdet har i tidligere år oparbejdet en større gæld til kommunekassen som følge af underskud på driften. I 2018 blev der på den baggrund besluttet en økonomisk handleplan, der skulle genskabe den økonomiske balance på området og afvikling af gælden. Socialområdet er lykkedes med at genskabe balancen og har – blandt andet i kraft af merindtægter fra refusion på særligt dyre enkeltsager – været i stand til at afvikle en del af gælden.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at socialområdets økonomi adskiller sig fra de øvrige store serviceområder. 50% af områdets pladser købes således eksternt hos blandt andet andre kommuner, hvor mulighederne for at påvirke prisen kan være begrænsede. Det er samtidigt vurderingen at egne tilbud drives på et niveau, hvor mulighederne for væsentlige økonomiske forbedringer er begrænsede. Da reglerne for refusion særligt dyre enkeltsager samtidigt er blevet lavet om, så socialområdet ikke længere kan påregne merindtægter herfra, vurderes det ikke længere realistisk at området kan afvikle den resterende gæld i overskuelig fremtid. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte midler, som kan sikre en afvikling af socialområdets gæld henover de næste tre år. Der afsættes på den baggrund 8 mio. kr. årligt i årene 2021-2023 som anvendes til en årlig nedskrivning af socialområdets gæld i forbindelse regnskabsaflæggelsen.

Aftalepartierne er samtidigt enige om, at socialområdet skal fastholde den allerede besluttede økonomiske handleplan med henblik på at opretholde økonomisk balance på området, så der ikke igen opstår underskud og oparbejdes gæld til kommunekassen.

Særligt dyre enkeltsager (1,2 mio. kr. i 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023 og frem)

De ændrede refusionsregler for særligt dyre enkeltsager indebærer samlet set et betydeligt økonomisk tab for Randers Kommune. Størrelsen af tabet er dog forbundet med en del usikkerhed. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at afvigelser i forhold til de budgetterede indtægter i 2021 og 2022 reguleres via den udgiftsreserve som er indarbejdet i budgettet vedrørende øvrig drift – alternativt kommunekassen. I forbindelse med budgetlægningen for 2023 er aftalepartierne enige om, at der skal foretages en vurdering af et retvisende indtægtsbudget, som kan danne grundlag for, at budgettet igen kan gøres til en del af fagområdernes samlede økonomiske ramme.

Merindtægter fra refusion særligt dyre enkeltsager var en del af socialområdets udmøntning af 0,5%-besparelserne i budgettet for 2020-2023. De forudsatte merindtægter kan ikke realiseres, som følge af de ændrede regler på landsplan. Aftalepartierne er enige om at kompensere socialområdet for dette. Socialområdet tilføres på den baggrund 1,2 mio. kr. i 2022 og 1,0 mio. kr. i 2023 og frem

Tilskud til foreninger (1,2 mio. kr. i 2021 og 0,55 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 1,2 mio. kr. i 2021 og 550.000 kr. i 2022 til øget tilskud til en række foreninger. Tilskuddet fordeles således i 2021:

- Den Blå Paraply 200.000 kr.
- SAM 575.000 kr.
- Underværket 100.000 kr.
- Natteravnene 25.000 kr.
- Kastalia 100.000 kr.
- Selvhjælp Randers 200.000 kr.

Aftalepartierne er endvidere enige om at reservere 0,2 mio. kr. yderligere til SAM i 2021 i forbindelse med udvalgets fordeling af §18-midler.

Som et led i forhøjelsen af driftstilskuddet, ønsker aftalepartierne, at det aftales med Den Blå Paraply, at der i 2021 sættes fokus på tættere samarbejde og koordinering med Slotsgården og Perron 4 om den samlede gruppe af socialt udsatte borgere i Randers Kommune.

Socialområdets demografimodel

På baggrund af forvaltningens evaluering af socialområdet demografimodel, er aftalepartierne enige om, at modellen videreføres i yderligere to år. Modellen evalueres igen i forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026.

Udsatte lege – Feriecamp (0,3 mio. kr. i 2022)

Randers Kommune har både i 2017, 2018 og 2019 været vært for den årlige Feriecamp for socialt udsatte arrangeret af Landsforeningen af Væresteder. Det er en helt særlig ferie for socialt udsatte mennesker fra hele landet. Feriecampen tiltrak 1.700 overnattende gæster i 2019. Markedspladsen på Feriecampen er åben for gæster udefra, så Randers Kommunes borgere kan være en del af de mange arrangementer og det fællesskab, der opstår.

Der har i budgettet været afsat midler til, at Feriecamp også kunne afholdes i Randers i 2020 og 2021. På grund af COVID-19 blev arrangementet dog ikke afholdt i 2020. Af de afsatte midler i 2020 er de 0,3 mio. kr. prioriteret som ekstra midler til Feriecamp i 2021. Aftalepartierne er enige om at restbeløbet i 2020 på 0,2 mio. kr. flyttes til 2022 og at der samtidigt afsættes ekstra 0,3 mio. kr. med henblik på, at der samlet set er afsat midler til at Feriecampen kan afholdes i Randers i både 2021 og 2022.

Veterancafeen (0,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 0,2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til Veterancafeen. Hermed kan cafeen fortsætte det store arbejde for veteraner og deres pårørende, så det bliver et fast samlingspunkt. Veterancafeen er en frivillig forening for veteraner i bred forstand. Udover militære veteraner omfatter målgruppen også sygeplejersker, læger, politi, nødhjælpsarbejdere og andre, som har været udsendt. Veterancafeen kan med tilskuddet yderligere udbygge samarbejdet med andre veteranforeninger og med Randers Kommunes veteranindsats, så der bliver endnu flere initiativer og aktiviteter for gruppen af veteraner i Randers Kommune, der tæller omkring 600 borgere.

Videreførelse af forstærket beskæftigelsesindsats (2 mio. kr. i 2022)

Der er i budgettet afsat 2 mio. kr. i 2020 og 2021 til en styrket sagsbehandling på Jobcenteret for at sikre hurtig og effektiv sagsbehandling til borgere og virksomheder. Set i lyset af Coronakrisens indvirkning på virksomhederne og beskæftigelsessituationen, er aftalepartierne enige om, at den styrkede indsats skal videreføres som minimum til og med 2022. Aftalepartierne afsætter på den baggrund 2 mio. kr. i 2022 til formålet.

Øget anvendelse af revalidering (2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til uddannelsesrevalidering. Beløbene svarer til, at det bliver muligt at tilbyde 10 – 12 borgere revalidering. Finansieringen skal ses som et forsøg, der samtidigt skal bidrage til at identificere størrelsen af personkredsen, der kan omfattes af revalideringsbestemmelserne i lov om aktiv social politik

Uddannelsesforløb SoSu-hjælpere (1,5 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 1,5 mio. kr. 2021 til et særligt uddannelsesforløb. I projektet bliver ledige fra brancher med mindre gode beskæftigelsesmuligheder og risiko for langtidsledighed omskoleet til social- og sundhedshjælpere. Herigennem får de pågældende ledige væsentligt forbedret deres beskæftigelsesmuligheder, da der er mangel på uddannet arbejdskraft på særligt omsorgsområdet.

Der er tale om et samarbejdsprojekt mellem omsorgsområdet og beskæftigelsesområdet, hvor merudgiften ved at omskole ledige, i forhold til hvad omkostningerne er ved almindelige SoSu-hjælperuddannelsesforløb, finansieres ved den besparelse, som kommunen opnår på forsørgelsesydelse (dagpenge eller kontanthjælp), når de ledige starter på uddannelsen og får voksenelevløb. Projektet har tidligere været afprøvet og erfaringerne herfra fortæller, at der kan uddannes ca. 40 hjælpere for 1,5 mio. kr. fordelt på to hold af 20.

Erhverv og udvikling:

Flodbyen Randers – en attraktiv by for nuværende og kommende indbyggere

Flodbyen Randers er det største byudviklingsprojekt i Randers Kommunes historie og ét af Danmarks mest ambitiøse og gennearbejdede af slagsen. Med projektet, som kommer til at udvikle og løfte Randers til nye højder over de kommende generationer, skabes en ny attraktiv bydel i det unikke floddelta mellem Gudenåen og Randers Fjord. Midt i Danmarks sjette største by.

Med Flodbyen Randers bindes attraktiv byudvikling sammen med forbedret infrastruktur og en sikring af midtbyen mod fremtidige oversvømmelser. Det er et sundt økonomisk princip at investere i løsninger, som kan håndtere flere udfordringer på samme tid. Klimabroen, som er en central rygrad i det samlede projekt, vil næsten halvere trafikken på Randers Bro. Broen vil sammen med klimabåndet - en seks kilometer lang højvandsbeskyttelse på begge sider af åen og fjorden – beskytte byen imod de stormflodshændelser, som vil blive hyppigere i fremtiden.

Aftalepartierne er enige om, at der i forbindelse med kommende lokalplaner skal være fokus på, hvordan det særlige havnemiljø bevares. Aftalepartierne er herudover enige om, at fortsætte såvel den ambitiøse kommunale opsparing til broen som den positive dialog med folketingets partier med henblik på at opnå statslig medfinansiering, så Klimabroen kan stå klar omkring 2030.

Den yderligere opsparing til Klimabroen i basisbudgettet lyder på 11 mio. kr. i 2021 stigende til 17 mio. kr. i 2024 – og forøges i årene frem jf. den 10-årige investeringsplan. Aftalepartierne er endvidere enige om, at der fortsat skal gennemføres løbende optagelse af lån øremærket til Klimabroen, i takt med at Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer giver kommunen automatisk låneadgang.

Styrket bosætningsstrategi (2 mio. kr.)

Randers Kommune har så mange dejlige steder at bosætte sig. En fantastisk midtby med både en middelalderkerne og en flodby; små og store landsbyer, alt sammen tilsat fantastisk natur. Hertil kommer et rigt kultur- og foreningsliv. Alt dette vil vi gerne dele med mange flere.

Indsatsen for at tiltrække flere indbyggere til Randers Kommune har været tiltagende i de seneste år. Der inviteres til åben landsby, hvor landsbyer kan vise interesserede, potentielle tilflyttere, hvad de kan tilbyde. Der er direkte dialog med kommunens større virksomheder om medarbejdernes muligheder for at bosætte sig i kommunen. Randers – og særligt naturen i Randers - markedsføres i nabokommunerne med stor interesse til følge.

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for at skrue op for indsatsen. Investeringer i tilflyttere er investeringer i kommende midler til velfærd og yderligere udvikling i Randers Kommune. Der afsættes på den baggrund yderligere 1 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til at sikre en bedre og mere målrettet markedsføring.

Forstærket midtbyindsats (12 mio. kr.)

Den historiske midtby i Randers er kernen i byens og kommunens udvikling. En levende midtby er hjertet i Randers som attraktiv bosætningskommune – uanset hvor i kommunen man vælger at bo. Arbejdet med udmøntning af den vedtagne midtbystrategi har vist resultater. Frem mod foråret 2020 var tendensen således færre tomme butikslokaler i bybilledet.

Byrådet vedtog i foråret 2020 at fremrykke de hidtil afsatte midler for at hjælpe midtbyen og midtbyens forretninger bedst muligt over coronakrisen. Også det har vist positive resultater, men der er behov for at fortsætte indsatsen i de kommende år. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte yderligere 4 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til den videre indsats.

Erhverv Randers - Business Randers (0,7 mio. kr. årligt i 2021 og frem)

Aftalepartierne lægger vægt på at understøtte erhvervsudviklingen i Randers Kommune. Aftalepartierne er derfor også enige om, at det arbejde med virksomhedsrådgivning- og udvikling der foregår i regi af Erhverv Randers skal fortsætte. Til finansiering af indsatsen i regi af Erhverv Randers afsættes på den baggrund yderligere 0,7 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Erhvervstaskforce Randers

I lyset af Corona-krisen igangsatte Randers Kommune i forsommeren et initiativ målrettet behovet for at understøtte det lokale erhvervsliv – den såkaldte Erhvervstaskforce Randers. Erfaringerne med samarbejdet og de gennemførte tiltag har været positive. Aftalepartierne lægger stor vægt på at det gode samarbejde videreføres ind i næste fase, hvor fokus forventes at være på genopretningen.

Aftalepartierne er enige om, at fokus mere konkret skal være at øge virksomhedernes robusthed samt produktudvikling for de nye markeder, der er opstået efter krisen. Virksomhedernes robusthed kan bl.a. sikres ved flere og kortere forsyningskæder, ligesom der ønskes igangsat initiativer, der kan understøtte lokale virksomheder - der har mod på at udvikle og/eller gentænke deres forretning – og vil være til gavn for hele kommunen.

Landdistrikter:

Transportmuligheder for unge i landdistrikterne (0,8 mio. kr.)

Aftalepartierne er opmærksomme på, at de offentlige transportmuligheder til dele af kommunen kan være begrænsede. Særligt for unge mennesker kan det være begrænsende i forhold til deltagelse i idrætsaktiviteter eller andre sociale sammenhænge. Aftalepartierne ønsker på den baggrund at afsætte 0,4 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til et forsøg med at etablere bedre muligheder for transport til og fra landsbyerne med særligt fokus på unge.

Områdefornyelsesmidler

En mangfoldighed i muligheder for erhverv og bosætning understøtter udviklingen i hele kommunen. Derfor er landsbyerne vigtige for udviklingen af Randers Kommune. Landsbyerne i kommunen har meget forskellige udfordringer. Områdefornyelser er helhedsorienterede indsatser, som giver landsbyer et stort løft.

Der har i de seneste år været et mindreforbrug på byfornyelsesområdet. Aftalepartierne er enige om, at disse midler sammen med bevillingerne i indværende budget skal ud og arbejde til gavn for landsbyerne. Aftalepartierne vil derfor drøfte prioriteringen af midlerne til de kommende områdefornyelser på baggrund af forvaltningens kortlægning og ansøgninger fra landsbyerne, forventeligt i foråret 2021. Afhængigt af omfanget af fondsstøtte og endelig afgrænsning af konkrete projekter, forventer forvaltningen at et beløb i størrelsesorden ca. 20 mio. kr. her skal prioriteres.

Miljø og teknik:

Infrastrukturplan (30 mio. kr.)

Infrastrukturen i Randers er udfordret. Med meget få krydsningsmuligheder af Gudenåen og Randers Fjord er særligt Randers Bro et knudepunkt, som belaster infrastrukturen i resten af byen. Denne grundlæggende udfordring løser den kommende klimabro. Klimabroen vil løse store dele af de infrastrukturelle problemer i Randers og er uden sammenligning den mest rentable trafikinvestering i dagens Danmark.

Der er dog også en lang række andre udfordringer i infrastrukturen. Disse bliver kortlagt i den kommende infrastrukturplan. Planen fremlægges til politisk behandling i efteråret 2020 og skal herefter i høring. Planen vil foreslå en række overordnede prioriteringer. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at forlods reservere 10 mio. kr. årligt i perioden 2022-2024 til nødvendige infrastrukturinvesteringer i forbindelse med udmøntning af planen. Aftalepartierne er i den forbindelse enige om, at midler til forlængelse af Ringboulevarden er højt prioriteret. Ligeledes er udvidelse af Højsletvej et projekt, der har aftalepartiernes fokus, ligesom aftalepartierne er opmærksomme på, at der må forventes behov for yderligere finansiering. Dette vil blive drøftet i forbindelse med kommende års budgetlægninger, når der skal ske prioritering af ikke-disponerede anlægsmidler.

Ringboulevard (1,5 mio. kr. i 2021)

Særligt færdiggørelsen af Ringboulevarden vil give infrastrukturen i kommunen et stort løft. Projektet har været på tegnebrættet i lang tid og vil give en væsentlig forbedring af fremkommeligheden i og omkring Randers. Aftalepartierne er enige om, at projektet er vigtigt og også bør have statslig interesse. Der afsættes på den baggrund 1,5 mio. kr. i 2021 til en VVM af projektet.

Cykelstier – sikre skoleveje (6 mio. kr.)

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 2 mio. kr. årligt i årene i 2021-2023 til flere cykelstier med særligt fokus på sikre skoleveje.

Parkering i Randers midtby (2 mio. kr.)

Fortætningen af Randers midtby udfordres af flere biler. Der opleves mangel på parkeringspladser flere steder. Udfordringerne bliver særligt store i det kommende år, hvor en del af parkeringspladserne på Gasværksgrunden og ved Randers Regnskov inddrages i forbindelse med ombygningen af Hvidemøllebroen.

Parkeringsmuligheder er afgørende både for de fortsatte attraktive bosætningsmuligheder i Randers midtby, men endnu mere for et velfungerende handelsliv.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte en pulje på 2 mio. kr. i 2021, der skal optimere parkeringsmulighederne i Randers Midtby og ved Randers Regnskov.

Øget vejvedligeholdelse og renholdelse af cykelstier (2 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om, at huller i vejene fortsat er et problem flere steder i kommunen, ligesom cykelstierne i højere grad skal renholdes. Aftalepartierne er derfor enige om, at afsætte yderligere 2 mio. kr. i 2021 hertil.

Videreførelse af den boligsociale indsats (2,5 mio. kr. i 2022)

Aftalepartierne noterer sig med glæde, at Landsbyggefonden har meddelt tilsagn på 16 mio. kr. fra 2021-2025 til medfinansiering af en boligsocial helhedsplan for byens udsatte boligområder og risikoområder. Aftalepartierne ønsker et endnu stærkere samarbejde mellem boligorganisationerne og kommunen for at sikre udviklingen i boligområderne.

Aftalepartierne noterer sig også, at der samlet er afsat 39 mio. kr. til fysiske forandringer i udearealerne i Jennumparken. For at sikre den bedst mulige kobling mellem investeringerne i boligområderne og kommunens arealer, er der enighed om at afsætte 2,5 mio. kr. til fysiske tilpasninger i 2022. Aftalepartierne ønsker hermed at opnå den størst mulige værdi af boligorganisationernes investeringer og medvirke til at gøre boligområderne attraktive for en bredere gruppe af borgere.

Grøn vedligeholdelse – og biodiversitet (1 mio. kr. i 2021 og frem)

Randers er kommunens hovedby. Byens primære åbne pladser, gader og hovedfærdselsårer bør fremstå på en måde som er indbydende overfor gæster og noget vi alle sammen kan være stolte over som borgere i kommunen. Det kræver pleje og grøn vedligeholdelse. Aftalepartierne er derfor enige om, at give et løft hertil i budgettet og afsætter 1 mio. kr. årligt i 2021 og frem. Aftalepartierne lægger i den forbindelse vægt på, at den gennemførte pleje og grønne vedligeholdelse gennemføres på en måde som bidrager til biodiversiteten på det grønne område som helhed.

Styrket naturgenopretning (1,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Naturen i Randers Kommune er intet mindre end fantastisk. Endnu flere har i det forgangne år fået øjnene op for det. Staten har udpeget Fussingø som hjemsted for en ny naturnationalpark, der kommer til at sikre yderligere biodiversitet. Den unikke natur omkring Læsten Bakker bliver til et stort og tilgængeligt naturområde i samarbejde med "Den Danske Naturfond", "15. juni Fonden", og Naturstyrelsen.

Netop tilgængeligheden til naturen viste forårets nedlukning vigtigheden af. Folk valfartede til naturoplevelser i Randers Kommune. Den positive udvikling skal understøttes ved at fortsætte det gode arbejde med at skabe tilgængelighed for både dem som ønsker stilheden og naturoplevelsen, og for dem som ønsker at benytte naturen til fysiske aktiviteter. Kommunen har gjort en stor indsats via naturplejen for at forbedre naturindholdet på naturområder med stort naturpotentiale.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at afsætte yderligere 1,2 mio. kr. i 2021 og 2022 til det grønne område. Sammen med de allerede afsatte midler i basisbudgettet ønsker aftalepartierne, at disse skal anvendes til en styrket indsats på følgende områder:

- Fremme biodiversiteten ved gennemførelse af naturplejeprojekter rettet mod følsomme naturtyper som bl.a. rigkær, sommerfugleprojekter og padder.
- Øge biodiversiteten på de bynære grønne områder og i de kommunale skove.
- Etablere ny natur – gerne bynært skov - sammen med vandværkerne, Staten og Regionen.
- Fortsat forbedre adgangen i vores naturområder, og skabe endnu bedre rammer for friluftslivet.

Gudenåsamarbejdet (250.000 kr. i 2021 og frem)

Randers Kommune har siden 2016 været medlem af Gudenåsamarbejdet. Gudenåsamarbejdet er et samarbejde på tværs af de 7 Gudenåkommuner om realisering af Gudenåens vækst- og oplevelsespotentialer. Der er ikke i budgettet afsat midler til en videreførelse af medlemskabet i 2021 og frem. Aftalepartierne er enige om, at prioritere dette og afsætter på den baggrund 250.000 kr. årligt fra 2021 og frem.

Naturcenteret – ny personalebygning (2,4 mio. kr.)

Den gamle naturskolebygning som i dag anvendes til personalebygning for Naturcenteret er fra 1991. Bygningen er meget nedslidt og der er konstateret råd i bygningen. Af hensyn til arbejdsmiljøet på Naturcenteret er aftalepartierne derfor enige om at afsætte 2,4 mio. kr. i 2021 til en ny personalebygning.

Offentlige toiletter – Langå og handicaptoiletter (0,1 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at prioritere 0,1 mio. kr. fra 2021 og frem til tilsyn og rengøring med handicaptoiletter i Randers by samt til offentligt toilet i Langå stationsbygning.

Klima – og mulighed for etablering af en 'Klimaklynge'

Randers Kommune er en af de 20 danske kommuner i DK2020-samarbejdet med Realdania, som arbejder på at følge i fodsporene på de mest klimaambitiøse byer i verden. Til at understøtte og konkretisere arbejdet skal byrådet vedtage en ny klimaplan omkring årsskiftet 2020/2021. Med den nye klimaplan skal vi reducere CO₂-udslippet med 70% inden 2030 – og være CO₂-neutrale i 2050. Det er en ambitiøs plan, der vil påvirke alle dele af kommunen, men det er helt nødvendigt for at sikre, at Randers Kommune bidrager sit til at begrænse klimakrisen. For at nå i mål med ambitionerne skal der arbejdes med en lang række indsatser, som hver især bidrager til reduktionerne.

Udledningerne fra transportområdet er en udfordring. Her skal der udarbejdes en strategi for at fremme el-biler, både i kommunens egen flåde og blandt borgerne. Det kræver en god infrastruktur og flere lademuligheder i det offentlige rum og ved de kommunale bygninger.

Andre sektorer spiller også store roller, og der er brug for indsatser omkring bæredygtighed i bygninger og byggeri, landbrug og industri. I Randers Kommune inviterer vi derfor erhvervsliv, institutioner, civilsamfund og borgere til at spille i Klimaliga Randers. I Klimaliga Randers samles vi på tværs for at gøre en forskel for klimaet. Vi vil samle små og store initiativer for at reducere klimagasserne.

Aftalepartierne imødeser klimaplanen, som kommer til at konkretisere udfordringerne for Randers og synliggøre de fremtidige behov for prioriteringer og investeringer.

Aftalepartierne er endvidere enige om at Randers Kommune, som en del af bosætningsindsatsen, skal afsøge muligheder for at facilitere etablering af en "Klimaklynge" - både for private og erhverv. Etablering af klimaklynge skal have til formål at sikre, koordinere og udbygge anvendelsen af vedvarende energi og bæredygtigt byggeri – herunder energineutrale bygninger - på det private- og det erhvervsmæssige område.

Udearealer omkring daginstitutioner og skoler

De hidtidige erfaringer med COVID-19 har tydeliggjort, at udearealer omkring kommunens daginstitutioner og skoler er meget vigtige rum for børnelivet. Derfor er det også vigtigt, at de grønne arealer forbliver tilgængelige og inviterende til leg. Det kræver pasning af de grønne områder – og ikke mindst forventningsafstemning i forhold til, hvilket serviceniveau institutioner og skoler kan forvente på området. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at Ejendomsservice i samarbejde med Børn og Skole udarbejder et oplæg til serviceniveau for de grønne områder i daginstitutioner og på skoler. Oplægget vil blive fremlagt i første halvår 2021.

Bygningsvedligehold

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at kommunens bygningsmasse vedligeholdes på et tilfredsstillende niveau. I forbindelse med vedtagelsen af den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet, er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. I 2024 er budgettet således forøget fra det hidtidige årlige niveau på 39,1 mio. kr. til 45,5 mio. kr.

Aftalepartierne er enige om, at prioriteringen i den 10-årige investeringsplan er nødvendig, da de ekstra midler skal anvendes til nødvendig genopretning og indhentning af det vedligeholdelsesmæssige efterslæb som i dag eksisterer på en række af kommunens bygninger.

Sundhed, Kultur og Fritid:

Dronningborghallen (1 mio. kr. i 2023 og 2,1 mio. kr. i 2024 og frem)

Aftalepartierne ønsker at sikre mulighederne for, at Randers Gymnastiske Forening - med deres mere end 4000 medlemmer – kan samle deres aktiviteter i Dronningborg. Her kan foreningen sammen med Dronningborg Boldklub og øvrige brugere skabe et nyt stort idrætsanlæg. Et moderne idrætsanlæg, der i samspil med en hel ny daginstitution og nyt plejecenter, skal skabe fundamentet for livslang fysisk aktivitet og bevægelse. De fremtidige fritidsbrugere af Dronningborg Idrætscenter, daginstitutionen og plejecenteret vil skabe grobund for nye samarbejdsmuligheder på tværs af sektorer, hvilket vil betyde et større samspil mellem fritidsbrugere og kommunale institutioner. Både i forhold til brug af de fysiske rammer, driftsmæssig optimering og med aktivitetsmulighederne på plejecenter, daginstitution og i fritiden.

Konstruktionen forudsætter at kommunen deponerer et beløb svarende til forventet ca. 25 mio. kr., som vil blive frigivet over en 25-årig periode. Aftalepartierne er i den forbindelse opmærksomme på,

at størrelsen af deponeringskravet kan blive forøget såfremt der ønskes et lån med kommunegaranti. Dette vil blive afklaret i den videre planlægning af projektet.

Til finansiering af driften forbundet med den større enhed afsætter aftalepartierne 1 mio. kr. i 2023 og 2,1 mio. kr. i 2024 og frem. Aftalepartierne forudsætter i den forbindelse, at den nye hal står færdig sammen med de øvrige anlæg medio 2023.

Breddeidrætsmidler (3 mio. kr.)

Aftalepartierne er enige om at afsætte yderligere 3 mio. kr. i 2022 til anlægsprojekter på breddeidrætsområdet.

Driftsmidler til kunststofbane i Krstrup (0,2 mio. kr. i 2022 og frem)

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,2 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til drift af kunststofbanen i Krstrup.

Maritimt aktivitetshus i Udbyhøj (450.000 kr. i 2021)

Udbyhøj havn har igennem de senere år udviklet sig til et stort aktiv - ikke alene for sejlfolket men for alle borgere. Nye aktiviteter der samler på tværs af generationer er blevet skabt i et godt samarbejde mellem en kommunal havn og borgerne. Denne udvikling ønsker aftalepartierne at understøtte. Der afsættes derfor 450.000 kr. i 2021 der skal supplere de fondsmidler som borgerne selv har indsamlet. Midlerne skal anvendes til at etablere et nyt maritimt aktivitetshus.

Randers Teater – ombygning (5 mio. kr.)

Randers Egnsteater er blevet til Randers Teater. Det statslige engagement i teatret er øget væsentligt, antallet af forestillinger og antallet af solgte billetter er igennem årene øget. Randers Teater understøtter således den kulturpolitik Randers Byråd har vedtaget. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at afsætte 2,5 mio. kr. i 2022 og 2,5 mio. kr. i 2023 til kommunal medfinansiering af udbygning af teatret. Pengene frigives når det er lykkedes for teateret at fremskaffe den resterende finansiering på ca. 10 mio. kr. til projektet fra eksterne fonde mv.

Turbinen (0,5 mio. kr. årligt i 2021-2024)

Aftalepartierne er enige om, at Turbinen som regionalt spillested er et afgørende aktiv for musikkulturen i Randers Kommune, både for borgerne og for musikkens udviklingsmuligheder fremadrettet i kommunen. Det er derfor vigtigt, at genudpegning af Turbinen som regionalt spillested finder sted igen fra 1. januar 2025. For at sikre, at Turbinen kan realisere den ambition, må Turbinen drives videre som et selvstændigt spillested som supplement til Værket og med et indhold og en strategi, der kan positionere Turbinen til en genudpegning som regionalt spillested fra og med 2025. Aftalepartierne støtter op om dette og afsætter på den baggrund et tidsbegrænset 4-årigt tilskud på 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2024 til Turbinen.

Værket

Værket er en af de vigtigste spillere i Randers kommunes kulturpolitik. Rammerne for publikum, men også for de ansatte skal være i orden. Samtidig er det også vigtigt at rammerne muliggør, at de store forestillinger kan spilles på stedet. Det nødvendiggør investeringer i fremtidens scenetårn. Aftalepartierne er derfor enige om at igangsætte et udredningsarbejde med henblik på at beskrive

fremtidens muligheder. Arbejdet skal indeholde en plan der rækker hen over flere år og skal analysere muligheder for fondsfinansiering.

Museum Østjylland (0,5 mio. kr. i 2021 og frem)

En række medarbejdere på Museum Østjylland vil i de kommende år gå på pension. Nogle af disse medarbejdere har været ansat i støttede stillinger, hvor ordningerne ikke længere er mulige at anvende eller økonomisk er dyrere for arbejdsgiveren. Genbesættelse af stillingerne vil derfor medføre merudgifter. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at støtte Museum Østjylland med yderligere 0,5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem med henblik på at sikre det fremtidige bemandingsniveau på museet.

Von Hatten (650.000 kr. i 2021)

Musikcafeen på Von Hatten er et helt særligt element i det randrusianske kulturliv. Her blomstrer talenterne op. Desværre har bygningen de seneste mange år lidt under manglende vedligehold, så det nu snart er sidste udkald for at redde bygningen (Von Hatten Stræde 7). Fonden til bevarelse af gamle bygninger har fået mulighed for at erhverve ejendommen og istandsætte den med henblik på videre drift af musikcaféen.

Ved sidste budgetaftale blev der ydet tilsagn om et rente- og afdragsfrit lån på 5 mio. kr. til Fonden for bevarelse af gamle bygninger i Randers Kommune. Med henblik på at sikre den nødvendige finansiering til en samlet løsning, er aftalepartierne enige om, at øge lånetilsagnet med 0,65 mio. kr. til i alt 5,65 mio. kr.

Omsorgsområdet:

Ældreboliger med kald (2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023 og frem til en tilpasning af planen vedrørende omdannelse af ældreboliger med kald. Med disse midler ønsker aftalepartierne, at boligerne på Bakkegården kan fastholdes som ældreboliger med kald. Herved sikres mulighed for, at der fortsat eksisterer et sådant tilbud i Randers by. Herudover giver midlerne mulighed for, at der kan ske en nærmere revurdering af planen – blandt andet i lyset af den analyse af ældreområdet som er besluttet – og der herefter kan tages endelig stilling til omfanget af omdannelser af boliger i forbindelse med budgetlægningen for 2023-2026.

Klippekort på omsorgsområdet (5 mio. kr. i 2021)

Aftalepartierne er enige om at fastholde niveauet for klippekortordningen på omsorgsområdet i 2021. Med ordningen kan der støttes op omkring beboere på kommunens plejecentre og borgere i eget hjem med mange timers hjemmehjælp, således at de fortsat kan få ½ times klippekort om ugen til det, som borger finder, at der er brug for ekstra hjælp til. Der afsættes på den baggrund 5 mio. kr. i 2021 til omsorgsområdet. Aftalepartierne er samtidig enige om, at en eventuel videreførelse af ordningen i 2022 og frem kan drøftes i forbindelse med næste års budgetlægning.

Hjælpebidrag til borgere med nedsat funktionsniveau (3 mio. kr. i 2021 og frem)

Borgere i Randers Kommune, der har nedsat funktionsniveau og har brug for hjælpemidler, skal have mulighed for at få bevilget de nødvendige hjælpemidler og indenfor en rimelig frist. Derudover har aftalepartierne en stor opmærksomhed på, at de øgede udgifter til anskaffelse af hjælpemidler ikke bør udhule omsorgsområdet økonomi i øvrigt.

Aftalepartierne er derfor enige om at prioritere indsatsen på området og afsætter yderligere 3 mio. kr. årligt i 2021 og frem målrettet til hjælpemiddelområdet.

Analyse af ældreområdet (1 mio. kr.)

Byrådet har besluttet, at der skal gennemføres en analyse af omsorgsområdet ved brug af ekstern konsulenthjælp. Det er samtidigt besluttet, at analysen ikke skal finansieres af midler, der i forvejen var afsat til omsorgsområdet. Aftalepartierne afsætter på den baggrund en ramme på 1 mio. kr. i 2021 til gennemførelse af den besluttede analyse.

Talentprogram på omsorgsområdet (0,5 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om, at indføre et kursusforløb for udvalgte medarbejdere på omsorgsområdet, der i særlig grad udmærker sig i forhold til at understøtte værdier som værdighed, omsorg og selvbestemmelse i eget liv med henblik på, at disse medarbejdere kan gå forrest i at sprede disse værdier i organisationen. Til gennemførelsen af indsatsen afsætter aftalepartierne 0,5 mio. kr. årligt i 2021 og 2022.

Genetablering af Natcenteret (1 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 1 mio. kr. fra 2021 og frem til en genetablering af Natcenteret på omsorgsområdet.

Sundhedsområdet:

Sundhedsfremme og forebyggelse (3 mio. kr.)

Aftalepartierne lægger stor vægt på sundheden for borgerne i Randers Kommune. Kommunen skal kunne tilbyde sundhedsfremmende og forebyggende indsatser, rettet mod større trivsel og livskvalitet for alle borgere. Aftalepartierne ønsker at gøre det nemmere for borgerne at tage de sunde valg i hverdagen ved målrettet at arbejde for at fremme borgernes sundhed og forebygge at de får kroniske sygdomme senere i livet. Formålet er at skabe de bedste rammer for at alle borgere kan mestre eget liv.

Sundhedstilstanden og sundhedsvanerne blandt Randers Kommunes borgere er på nogle områder markant dårligere end i Region Midt som helhed. Det gælder forhold som rygning, kostmønster, overvægt og trivsel (mental sundhed). Markant flere borgere i Randers Kommune lider således af kroniske lidelser i forhold til regionen som helhed.

Aftalepartierne har på den baggrund afsat en sundhedspulje på 1,5 mio. kr. årligt i 2021 og 2022, som skal anvendes til sundhedsfremmende og forebyggende indsatser for borgerne.

Havndal sundhedscenter (2 mio. kr.)

Som en del af budgettet for 2020-2023 blev det besluttet, at kommunens plejecenter Aldershvile i Havndal skal reduceres til 8 ældreboliger med kald, og at den øvrige del af plejecentret skal søges

omdannet til et lokalt sundhedscenter. Overordnet er visionen med det lokale sundhedscenter at skabe et fælles hus for borgerne i Havndal og omegn med kommunale, frivillige og private/regionale tilbud i bred forstand. Etablering af et lokalt sundhedscenter/ aktivitetshus vil give mulighed for nemmere adgang til sundhedstilbud for borgerne i den nordlige del af Randers Kommune.

Arbejdet med etablering af det nye sundhedscenter er i fuld gang og huset forventes at blive sendt i udbud primo september. Der er tidligere reserveret et engangsbeløb på 1,7 mio. kr. til projektet samt en årlig varig driftsbevilling til centret på 0,5 mio. kr.

Aftalepartierne er i tilknytning hertil enige om, at reservere yderligere anlægsmidler på i alt 2 mio. kr. i 2021 til dækning af udgifter til renovering og etablering af centret.

I forbindelse med etableringen af centret forventes der herudover at være udgifter på i alt 5,3 mio. kr. forbundet med delvis indfrielse af et gammelt lån til kommunekredit samt forpligtelser til landbyggefonden ifm. med delvis nedlæggelse af de almennyttige boliger.

Overvægtige børn (0,2 mio. kr. i 2021 og 2022)

Aftalepartierne er enige om at prioritere indsatsen i forhold til overvægtige børn med henblik på at den eksisterende venteliste til tilbuddet kan afvikles. Aftalepartierne afsætter på den baggrund yderligere 0,2 mio. kr. til indsatsen i 2021 og 2022.

Gratis psykologtilbud til unge (0,5 mio. kr. i 2022 og frem)

Der er i budgettet til og med 2021 afsat 0,5 mio. kr. årligt til et tilbud om gratis psykologhjælp til 20-25 årige. De første to år med tilbuddet har vist, at søgningen har været langt større end forventet og tyder på et udækket behov hos målgruppen for hjælp til bedre trivsel og mental sundhed. Evalueringerne af psykologhjælpen viser også at de unge oplever stor effekt af samtalerne. Det er aftalepartiernes ønske, at unge som oplever dårlig mental sundhed, men som endnu ikke har eller viser symptomer på psykisk sygdom, fortsat skal ha adgang til et lettilgængeligt åbent tilbud, så de unge får hjælp til at komme videre i livet.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at permanentgøre tilbuddet og afsætter 0,5 mio. kr. til formålet i 2022 og frem.

Tværgående, øvrig finansiering og administration:

Grønne og bæredygtige indkøb – opstart af Møbelcirklen (1 mio. kr.)

Byrådet har i indkøbspolitikken fastlagt, at kommunen til stadighed arbejder for at nedsætte miljøbelastningen og fremme udvikling og anvendelse af mindre miljøbelastende produkter og ydelser. Med en betragtelig indkøbsvolumen har kommunen gode forudsætninger for at bidrage positivt til en grøn og bæredygtig udvikling, hvor der blandt andet er fokus på produkternes samlede livscyklus samt minimering af miljøbelastning ved produktion, distribution og bortskaffelse.

Aftalepartierne er enige om vigtigheden af et styrket fokus på grønne og bæredygtige indkøb. Konkret ønsker aftalepartierne i den forbindelse at der afsættes 1 mio. kr. til opstart, udvikling og driften i 2021 af projektet Møbelcirklen på beskæftigelsesområdet. Møbelcirklen er et bæredygtigt

cirkulært system til levering af møbler og inventar i Randers Kommune. Konceptet er, at en afdeling i kommunen kan registrere et uønsket møbel/inventar på en online platform, som efterfølgende bliver hentet og transporteret til lager. Om nødvendigt istandsættes møblet/inventaret, hvorefter det kan bestilles og leveres fra Møbelcirkulens lager. Målet er, at nyindkøb af møbler og inventar i Randers Kommune kun foretages, hvis Møbelcirklen ikke kan opfylde behovet. Møbelcirklen vil resultere i en besparelse på indkøb af inventar og skabe jobåbninger for personer, der står langt fra arbejdsmarkedet. Samtidig understøtter projektet Randers Kommune som en bæredygtig kommune, der har fokus på FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling.

Randers Kommune er borgernes kommune.

Randers Kommune skal være en kommune, hvor man som borger kan komme til orde og blive hørt. Og hvor man sammen med andre oplever, at man kan påvirke de forhold, der betyder noget for ens liv og hverdag.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at Randers Kommune skal arbejde systematisk med udviklingen af den demokratiske dialog og med borgerinddragelse som metode til styring og udvikling af kommunen. Det kan eksempelvis ske ved at udvikle dialogen mellem politikere og borgere ved en mere systematisk og forpligtende inddragelse af borgergrupper, lokalråd, foreningsliv, interesseorganisationer, medarbejdere m.fl. i den politiske proces. Og det kan ske både i den politikskabende proces og i den efterfølgende opfølgning på mål, resultater og effekter.

Økonomisk kompensation vedr. COVID-19

Aftalepartierne er enige om, at budgettet for 2021-2024 er udarbejdet under forudsætning af, at eventuelle COVID-19 foranstaltninger på serviceområderne vil blive kompenseret af staten. Såfremt kommunen modtager kompensation vedrørende 2021 er aftalepartierne enige om, at fordelingen af denne skal drøftes i aftalekredsen.

Reduktion reservebeløb (-25 mio. kr. i 2021 og 2022 samt -20 mio. kr. i 2023 og -10 mio. kr. i 2024)

Som generel finansiering af indholdet i nærværende budgetaftale er aftalepartierne enige om, at reservebeløbet vedrørende "øvrige drift", som er indarbejdet i basisbudgettet, kan reduceres med 25 mio. kr. i 2021 og 2022 samt 20 mio. kr. i 2023 og 10 mio. kr. i 2024. Reservebeløbet udgør herefter 5 mio. kr. årligt i 2021 og frem, idet aftalepartierne er enige om, at restbeløbet reserveres til eventuelle mindreindtægter vedrørende refusion særligt dyre enkeltsager.

Låntagning - fortsat nedbringelse af gæld

Social- og Indenrigsministeriet har givet mulighed for øget låntagning i Randers Kommune. Aftalepartierne er enige om, at der på baggrund heraf optages lån på 45 mio. kr. som indgår som generel finansiering af nærværende budgetaftale. Aftalepartierne konstaterer, at Randers Kommune fortsat (netto) nedbringer gælden.

Tilførsel af midler som følge af finanslov 2021

Såfremt de kommende forhandlinger om finansloven for 2021 betyder tilførsel af midler til kommunen, er aftalepartierne enige om, at konkret udmøntning af disse skal aftales nærmere i kredsen af aftalepartier.

Lokal ældre- og handicapombudsmandsfunktion (0,2 mio. kr. i 2021 og frem)

Aftalepartierne er enige om, at der indføres en lokal ældre- og handicapombudsmandsfunktion, som pårørende, medarbejdere og andre kan gå til, hvis de oplever eller er bekymret for, at sårbare ældre eller andre sårbare borgere udsættes for omsorgssvigt. Aftalepartierne er enige om, at en sådan funktion naturligt hører hjemme i regi af borgerrådgiveren, der er uafhængig af forvaltningen. Aftalepartierne afsætter 0,2 mio. kr. årligt fra 2021 og frem til funktionen.

Aftalepartiernes samarbejde

Aftalepartierne er enige om, at samarbejdet og den politiske koordinering på tværs ønskes styrket. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at gennemføre månedlige møder, hvor den løbende udmøntning af nærværende budgetaftale kan drøftes. Første møde afholdes i løbet af november 2020.

Borgmesteren

For Socialdemokratiets byrådsgruppe

For Det Konservative Folkepartis byrådsgruppe

For Radikale Venstres byrådsgruppe

For Socialistisk Folkepartis byrådsgruppe

23/9 2020

Tillægsaftale til den af S, SF, RV og C indgåede budgetaftale af 17/9 2020.

Partierne bag ovenstående budgetaftale er endvidere enige om følgende:

1. Der tilføres yderligere 2,2 mio. kr. i hhv. 2021 og 2022 til specialskolen i Randers. Det indebærer at tidligere besparelsesforslag ikke gennemføres.
2. Der afsættes 150.000 kr. 2021 til videreførelse af familiehuset i Gråbrødrestræde.
3. At, af de i budgetaftalen yderligt afsatte midler på 3 mio. kr. til breddeidræt i 2022, reserveres 2,2 mio. kr. til halprojekt i Spentrup. Endvidere vil partierne arbejde for at der i de kommende budgetoverslagsår sikres yderligere midler til breddeidrætten.
4. Der afsættes 400.000 kr. i anlægsmidler til Voruphuset, som sammen med bestyrelsen prioriteres i forhold til optimering af forholdene i og omkring Voruphuset.
5. Der er stor efterspørgsel efter lejligheder i Randers, herunder spændende nybyggeri i den almene sektor (sporbyen m.fl.). På den baggrund ønsker aftalepartierne at fremrykke den samlede prioritering af afsatte midler, herunder om nødvendigt at fremrykke, og evt. fremskaffe yderligere midler til området. I forbindelse med prioritering skal der også være opmærksomhed på alment byggeri i landdistrikterne.
6. LAG arbejdet er af yderste vigtighed for landdistrikterne. Der afsættes 300.000 kr. i driftstilskud i 2021, således at Randers Kommune matcher den forventede LAG indsats.
7. Den i notat omtalte (OU sag 51, 20/8 2020, bilag 2, side 5) eventuelle besparelse på rengøringsstandard i 2023, effektueres ikke og partierne vil finde den fornødne finansiering (1,7 mio. kr.) i forbindelse med kommende års budgetter.
8. Budgetpartierne er enige om, at der skal udarbejdes en samarbejdsaftale med foreningen SAM, med henblik på at sætte fokus på samarbejde og koordinering.
9. Ændringerne vedr. tilskudsmodellen, Midttrafik mm. (tekniske ændringer) indarbejdes i budgettet.
10. Finansieringen af ovenstående sikres ved, at den i basisbudgettet indsatte buffer til særligt dyre enkeltsager nedsættes forholdsvis jf. ovenstående.

Socialdemokratiet

Det Konservative Folkeparti

Radikale Venstre

SF

Oversigter

2021-2024

Hovedoversigt
Sammendrag
Bevillingsoversigter
Artsoversigt
Investeringsoversigt

Hovedoversigt 2021-2024

1000 kr. løbende priser	2021		2022		2023		2024	
A. DRIFTSVIRKSOMHED (inkl. refusion)	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	200.605	-114.298	200.106	-114.298	199.481	-114.298	199.485	-114.298
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Forsyningsvirksomheder m.v.	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364
2. Transport og infrastruktur	169.726	-17.340	166.591	-17.340	167.284	-17.340	167.280	-17.340
3. Undervisning og kultur	1.278.126	-120.291	1.276.375	-120.291	1.266.684	-120.291	1.267.277	-120.291
Heraf refusion	0	-5.200	0	-5.200	0	-5.200	0	-5.200
4. Sundhedsområdet	539.875	-5.893	538.277	-5.893	535.863	-5.893	535.863	-5.893
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	4.958.417	-951.018	4.987.655	-972.245	4.997.433	-984.079	5.020.686	-994.427
Heraf refusion	0	-521.345	0	-536.654	0	-548.979	0	-559.085
6. Fællesudgifter og administration	662.926	-13.938	678.663	-13.937	693.469	-13.935	697.810	-13.935
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftsvirksomhed i alt	7.957.739	-1.384.142	7.995.732	-1.405.368	8.008.279	-1.417.200	8.036.466	-1.427.548
Heraf refusion	0	-526.545	0	-541.854	0	-554.179	0	-564.285
B. ANLÆGSVIRKSOMHED								
0. Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	172.361	-27.304	107.550	-42.577	76.444	-21.377	82.090	-21.940
1. Forsyningsvirksomheder mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Transport og infrastruktur	20.484	-4.770	16.799	-1.000	29.543	-900	33.035	-900
3. Undervisning og kultur	20.681	0	33.336	0	30.336	0	23.748	0
4. Sundhedsområdet	6.712	0	3.351	0	0	0	0	0
5. Sociale opgaver og beskæftigelse	22.700	0	27.145	0	26.500	0	5.000	0
6. Fællesudgifter og administration	75.628	0	22.246	-132	17.107	0	12.870	0
Anlægsvirksomhed i alt	318.567	-32.074	210.428	-43.709	179.930	-22.277	156.743	-22.840
PRIS-/LØN-STIGNINGER 00-06	0	0	160.685	-30.161	324.405	-60.538	499.736	-93.062
C. RENTER	23.482	-4.938	21.761	-4.938	20.013	-4.938	18.273	-4.938
D. BALANCEFORSKYDNINGER								
Forøgelse i likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	0	0	0	0	0	28.204	0
Øvrige balanceforskydninger (8.25.12 - 8.52.62)	-20.037	-2.200	-3.812	0	-1.804	0	-29.596	0
Balanceforskydninger i alt	-20.037	-2.200	-3.812	0	-1.804	0	-11.392	0
E. AFDRAG PÅ LÅN OG LEASING-FORPLIGTELSE (8.55.63-8.55.79)	144.359	0	138.149	0	137.325	0	134.667	0
SUM (A + B + C + D + E)	8.424.110	-1.423.354	8.522.943	-1.484.176	8.668.148	-1.504.953	8.844.493	-1.548.388
F. FINANSIERING								
Forbrug af likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	0	-9.652	0	-26.702	0	-21.193	0	0
Optagne lån (8.55.63 - 8.55.79)	0	-112.400	0	-16.600	0	-16.500	0	-17.600
Tilskud og udligning (7.62.80 - 7.62.86)	59.526	-2.434.236	60.678	-2.477.201	59.842	-2.505.491	59.086	-2.543.015
Refusion af købsmoms (7.65.87)	0	0	0	0	0	0	0	0
Skatter (7.68.90 - 7.68.96)	11.372	-4.515.366	11.480	-4.590.422	11.586	-4.691.438	11.685	-4.806.261
Finansiering i alt	70.898	-7.071.654	72.158	-7.110.925	71.428	-7.234.622	70.771	-7.366.876
BALANCE	8.495.008	-8.495.008	8.595.101	-8.595.101	8.739.576	-8.739.576	8.915.264	-8.915.264

Sammendrag 2021-2024

1000 kr. løbende priser	2021		2022		2023		2024	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
<i>Hovedfunktion: Drift</i>								
0022 Jordforsyning	393	-1.532	393	-1.532	393	-1.532	393	-1.532
0025 Faste ejendomme	119.995	-89.817	119.676	-89.817	119.343	-89.817	119.347	-89.817
0028 Fritidsområder	12.886	-726	12.886	-726	12.886	-726	12.886	-726
0032 Fritidsfaciliteter	18.758	-2.043	18.808	-2.043	18.808	-2.043	18.808	-2.043
0035 Kirkegårde	10.274	-10.274	10.274	-10.274	10.274	-10.274	10.274	-10.274
0038 Naturbeskyttelse	5.150	-669	4.919	-669	4.627	-669	4.627	-669
0048 Vandløbsvæsen	3.104	-238	3.104	-238	3.104	-238	3.104	-238
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	2.944	-500	2.944	-500	2.944	-500	2.944	-500
0055 Diverse udgifter og indtægter	7.753	-8.500	7.753	-8.500	7.753	-8.500	7.753	-8.500
0058 Redningsbredekab	19.349	0	19.349	0	19.349	0	19.349	0
00. Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	200.605	-114.298	200.106	-114.298	199.481	-114.298	199.485	-114.298
0138 Affaldshåndtering	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364
01 Forsyningsvirksomheder mv.	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364	148.064	-161.364
0222 Fælles funktioner	-1.003	-11.024	-1.003	-11.024	519	-11.024	515	-11.024
0228 Kommunale veje	83.003	-580	80.699	-580	80.699	-580	80.699	-580
0232 Kollektiv trafik	86.863	-5.009	86.033	-5.009	85.203	-5.009	85.203	-5.009
0235 Havne	862	-727	862	-727	862	-727	862	-727
02 Trafik og infrastruktur	169.726	-17.340	166.591	-17.340	167.284	-17.340	167.280	-17.340
0322 Folkeskolen m.m.	1.006.685	-86.548	1.005.062	-86.548	995.857	-86.548	995.482	-86.548
0330 Ungdomsuddannelser	47.948	-1.175	48.696	-1.175	48.650	-1.175	48.568	-1.175
0332 Folkebiblioteker	43.634	-1.888	43.500	-1.888	43.500	-1.888	43.500	-1.888
0335 Kulturel virksomhed	83.940	-23.385	83.195	-23.385	83.021	-23.385	83.021	-23.385
0338 Folkeoplysning og fritidsaktivitet m.v.	95.920	-2.096	95.923	-2.096	95.657	-2.096	96.707	-2.096
03 Refusion i alt	0	-5.200	0	-5.200	0	-5.200	0	-5.200
03 Undervisning og kultur	1.278.126	-120.291	1.276.375	-120.291	1.266.684	-120.291	1.267.277	-120.291
0462 Sundhedsudgifter m.v.	539.875	-5.893	538.277	-5.893	535.863	-5.893	535.863	-5.893
04 Sundhedsområdet	539.875	-5.893	538.277	-5.893	535.863	-5.893	535.863	-5.893
0525 Dagtilbud mv. til børn og unge	572.479	-137.049	568.722	-137.049	568.684	-136.999	568.684	-136.999
0528 Tilbud til børn og unge med særlige behov	276.985	-44.022	276.978	-44.022	274.906	-44.022	274.906	-44.022
0530 Tilbud til ældre	1.021.165	-123.264	1.018.341	-123.263	1.012.474	-123.263	1.012.474	-123.263
0538 Tilbud til voksne med særlige behov	607.115	-65.362	608.305	-65.393	605.363	-65.332	605.363	-65.332
0546 Tilbud til udlændinge m.fl.	51.525	-17.361	57.301	-20.482	52.158	-17.716	45.476	-15.941
0548 Førtidspensioner og personlige tillæg	642.136	0	674.577	0	684.589	0	695.468	0
055770 Kontante ydelser i alt	980.662	-3.050	956.006	-3.056	951.791	-3.066	950.537	-3.076
0558 Revalidering, ressourceforløb og fleksjobordninger mv.	656.007	-37.967	682.953	-40.724	707.006	-43.099	730.094	-45.106
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltninger ialt	127.687	-1.598	122.836	-1.603	119.840	-1.603	117.062	-1.603
0572 Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige social	22.655	0	21.634	0	20.622	0	20.622	0
05 Refusion ialt	0	-521.345	0	-536.654	0	-548.979	0	-559.085
05 Sociale opgaver og beskæftigelse	4.958.417	-951.018	4.987.655	-972.245	4.997.433	-984.079	5.020.686	-994.427
0642 Politisk organisation	19.183	0	15.666	0	18.306	0	18.306	0
0645 Administrativ organisation	484.521	-13.761	477.879	-13.760	470.846	-13.758	470.846	-13.758
0648 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	19.868	-177	19.460	-177	19.352	-177	19.352	-177
0652 Lønpuljer m.v.	139.354	0	165.658	0	184.966	0	189.307	0
06 Fællesudgifter og administration mv.	662.926	-13.938	678.663	-13.937	693.469	-13.935	697.810	-13.935
Drift og refusion i alt	7.957.739	-1.384.142	7.995.732	-1.405.368	8.008.279	-1.417.200	8.036.466	-1.427.548
<i>Hovedfunktion: Anlæg</i>								
0022 Jordforsyning	32.715	-21.435	22.715	-40.550	13.335	-19.350	11.285	-19.350
0025 Faste ejendomme	119.567	-5.869	58.282	-2.027	58.282	-2.027	66.386	-2.590
0028 Fritidsområder	2.400	0	0	0	0	0	0	0
0032 Fritidsfaciliteter	12.495	0	21.369	0	843	0	815	0

0038 Naturbeskyttelse	5.184	0	5.184	0	3.984	0	3.603	0
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	172.361	-27.304	107.550	-42.577	76.444	-21.377	82.090	-21.940
01 Forsyningsvirksomheder mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
0222 Fælles funktioner	2.900	-900	900	-900	900	-900	900	-900
0228 Kommunale veje	9.844	0	15.699	0	28.643	0	32.135	0
0232 Kollektiv trafik	7.740	-3.870	200	-100	0	0	0	0
02 Transport og infrastruktur	20.484	-4.770	16.799	-1.000	29.543	-900	33.035	-900
0322 Folkeskolen m.m.	15.133	0	30.836	0	27.836	0	23.748	0
0335 Kulturel virksomhed	5.548	0	2.500	0	2.500	0	0	0
03 Undervisning og kultur	20.681	0	33.336	0	30.336	0	23.748	0
0462 Sundhedsudgifter m.v.	6.712	0	3.351	0	0	0	0	0
04 Sundhedsområdet	6.712	0	3.351	0	0	0	0	0
0525 Dagtilbud til og unge	12.700	0	27.145	0	26.500	0	5.000	0
0538 Tilbud til voksne med særlige behov	10.000	0	0	0	0	0	0	0
05 Sociale opgaver og beskæftigelse	22.700	0	27.145	0	26.500	0	5.000	0
0645 Administrativ organisation	32.176	0	17.190	-132	17.106	0	12.869	0
0652 Lønpuljer m.v.	43.452	0	5.056	0	0	0	0	0
06 Fællesudgifter og administration m.v.	75.628	0	22.246	-132	17.107	0	12.870	0
Anlægsvirksomhed i alt	318.567	-32.074	210.428	-43.709	179.930	-22.277	156.743	-22.840
Pris- og lønstigning vedr. Hovedkonto 00-06	0	0	160.685	-30.161	324.405	-60.538	499.736	-93.062
07 Renter, tilskud, udligning og skatter mv.	94.380	-6.954.540	93.919	-7.072.561	91.441	-7.201.867	89.044	-7.354.214
08 Balanceforskydninger	124.322	-124.252	134.338	-43.302	135.521	-37.693	133.276	-17.600
BALANCE	8.495.008	-8.495.008	8.595.101	-8.595.101	8.739.576	-8.739.576	8.915.264	-8.915.264

Bevillingsoversigt 2021 - Drift

Bevillingsniveauet er på bevillingsområderne markeret med *kursiv*.

1000 kr. 2021-priser	Udgift	Indtægt	Netto
Drift i alt	7.957.739	-1.384.142	6.573.597
Serviceudgifter	4.921.829	-575.327	4.346.502
Økonomiudvalget	455.751	-12.353	443.398
<i>Administration</i>	436.567	-12.353	424.215
Udvikling, Miljø og Teknik	64.626	-6.081	58.545
Børn og Skole	14.918	0	14.918
Social og Arbejdsmarked	33.575	-774	32.801
Sundhed, Kultur og Omsorg	18.361	0	18.361
Stabe og tværgående konti	120.460	-5.498	114.963
Redningsberedskab	19.349	0	19.349
Løn- og barselspuljer	27.435	0	27.435
Udbetaling Danmark	25.389	0	25.389
Tjenestemandspensioner og -præmier	55.296	0	55.296
Forsikringer	19.704	0	19.704
Servicebuffer, lovændringer og reserver	37.456	0	37.456
<i>Politisk organisation</i>	19.183	0	19.183
Fælles formål - Politisk organisation	573	0	573
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	13.999	0	13.999
Kommissioner, råd og nævn	1.622	0	1.622
Valg	2.990	0	2.990
Børne- og familieudvalget	751.554	-138.285	613.269
<i>Børn</i>	540.158	-130.825	409.333
Fælles formål - Børn	49.139	0	49.139
Dagpleje	84.012	-20.479	63.533
Dagtilbud	370.416	-110.346	260.070
Tilskud til private institutioner	26.273	0	26.273
Særlige dagtilbud	10.317	0	10.317
<i>Familie</i>	211.396	-7.460	203.936
Plejefamilier	61.598	-1.519	60.079
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	49.584	-2.054	47.530
Forebyggende foranstaltninger og indsats	96.813	-2.131	94.682
Kvindekrisecentre	3.402	-1.757	1.646
Beskæftigelsesudvalget	131.304	0	131.304
<i>Beskæftigelse, integration og ydelser</i>	131.304	0	131.304
Integration	1.912	0	1.912
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	113.554	0	113.554
Øvrige indsatser og ydelser	15.839	0	15.839
Socialudvalget	678.616	-113.696	564.920
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	678.616	-113.696	564.920
Børnehandicap og Autisme	107.549	-44.198	63.351
Voksenhandicap	414.074	-46.158	367.917
Socialt Udsatte	72.741	-21.869	50.872
Psykatri	84.252	-1.471	82.781
Miljø- og teknikudvalget	379.657	-50.049	329.609
<i>Miljø og teknik</i>	361.680	-31.275	330.406
Natur og Miljø	25.952	-2.132	23.819
Ejendomsservice	173.548	-12.529	161.019
Veje og Trafik	167.042	-16.613	150.429
Driftsafdeling	-4.861	0	-4.861
<i>Miljø og teknik, takstfinansieret</i>	17.977	-18.774	-797
Rottebekæmpelse	7.703	-8.500	-797

Kirkegårde	10.274	-10.274	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	331.657	-39.007	292.650
<i>Kultur og fritid</i>	209.851	-35.300	174.551
Biblioteker	43.634	-1.888	41.745
Kultur	82.389	-28.585	53.804
Fritid og Idræt	83.829	-4.827	79.002
<i>Sundhedsområdet</i>	121.806	-3.708	118.099
Vederlagsfri fysioterapi	26.248	0	26.248
Rehabilitering	23.098	0	23.098
Sundhedsfremme og forebyggelse	16.274	-3.410	12.864
Andre sundhedsudgifter	5.334	0	5.334
Sundhedspleje	16.077	0	16.077
Tandpleje	34.776	-298	34.478
Omsorgsudvalget	1.117.423	-129.127	988.296
<i>Tilbud til ældre</i>	1.117.423	-129.127	988.296
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.053.660	-121.485	932.175
Hjælpe midler	63.762	-7.642	56.120
Landdistriktsudvalget	5.391	0	5.391
<i>Landdistrikt</i>	5.391	0	5.391
Landdistrikt	3.746	0	3.746
Byfornyelse	1.645	0	1.645
Skole- og uddannelsesudvalget	1.052.356	-92.810	959.546
<i>Skole</i>	1.020.652	-92.810	927.843
Fællesudgifter - Skole	19.658	0	19.658
Folkeskoler og fritidstilbud	644.547	-59.836	584.711
Befordring af elever	17.451	0	17.451
Bidrag til efterskoler	13.283	0	13.283
Fritidshjem og klubber	24.693	-6.223	18.469
Specialskoler og -fritidstilbud	122.386	-26.712	95.674
Ungdomsskole	33.228	-39	33.190
Ungdommens Uddannelsesvejledning	13.418	0	13.418
Bidrag til privatskoler	109.949	0	109.949
Forberedende Grunduddannelse	22.039	0	22.039
<i>Pædagogisk Psykologisk Rådgivning</i>	31.703	0	31.703
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	24.426	0	24.426
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	7.278	0	7.278
Udviklingsudvalget	18.120	0	18.120
<i>Udvikling</i>	18.120	0	18.120
Erhvervsudvikling	10.520	0	10.520
Turisme	5.776	0	5.776
Byudvikling	1.824	0	1.824

Indkomstoverførsler	2.466.568	-531.369	1.935.199
Børne- og familieudvalget	861	-430	431
<i>Familie</i>	861	-430	431
Forebyggende foranstaltninger og indsats	861	-430	431
Beskæftigelsesudvalget	2.423.778	-510.724	1.913.053
<i>Beskæftigelse, integration og ydelser</i>	2.423.778	-510.724	1.913.053
Arbejdsløshedsdagpenge	261.488	-1.617	259.871
Kontant- og uddannelseshjælp	416.572	-91.826	324.746
Sygedagpenge og jobafklaring	323.593	-110.110	213.483
Ressourceforløb	83.652	-16.730	66.921
Fleksjob	417.187	-232.641	184.546
Førtidspensioner	581.948	0	581.948
Seniorpension	35.329	0	35.329
Integration	37.525	-25.285	12.241
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	94.412	0	94.412
Øvrige indsatser og ydelser	73.490	-32.515	40.975
Boligyldelse og boligsikring	98.582	0	98.582

Socialudvalget	41.929	-20.215	21.715
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	41.929	-20.215	21.715
Børnehandicap og Autisme	39.529	-19.015	20.515
Voksenhandicap	2.400	-1.200	1.200

Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-36.169	-36.169
Økonomiudvalget	0	2.000	2.000
<i>Administration</i>	0	2.000	2.000
Servicebuffer, lovændringer og reserver	0	2.000	2.000
Børne- og familieudvalget	0	-12.100	-12.100
<i>Familie</i>	0	-12.100	-12.100
Plejefamilier	0	-3.597	-3.597
Opholdssteder, sikrede samt døgninst.	0	-6.932	-6.932
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0	-1.571	-1.571
Socialudvalget	0	-26.069	-26.069
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	0	-26.069	-26.069
Voksenhandicap	0	-26.069	-26.069

Aktivitetsbestemt medfinansiering	378.584	0	378.584
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	378.584	0	378.584
<i>Sundhedsområdet</i>	378.584	0	378.584
Medfinansiering på sundhedsområdet	378.584	0	378.584

Brugerfinansierede udgifter - drift	148.285	-161.364	-13.079
Økonomiudvalget	220	0	220
<i>Administration</i>	220	0	220
Tjenestemandspensioner og -præmier	220	0	220
Miljø- og teknikudvalget	148.064	-161.364	-13.300
<i>Miljø og teknik, takstfinansieret</i>	148.064	-161.364	-13.300
Affald og Genbrug	148.064	-161.364	-13.300

Ældreboliger - drift	42.474	-79.914	-37.440
Socialudvalget	569	-8.897	-8.328
<i>Tilbud børn-unge-voksne m. særlige behov</i>	569	-8.897	-8.328
Voksenhandicap	569	-8.897	-8.328
Omsorgsudvalget	41.905	-71.017	-29.112
<i>Tilbud til ældre</i>	41.905	-71.017	-29.112
Ældreboliger	41.905	-71.017	-29.112

Drift i alt	7.957.739	-1.384.142	6.573.597
Økonomiudvalget	455.971	-10.353	445.619
Børne- og familieudvalget	752.415	-150.815	601.600
Beskæftigelsesudvalget	2.555.082	-510.724	2.044.357
Socialudvalget	721.114	-168.876	552.238
Miljø- og teknikudvalget	527.722	-211.413	316.309
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	710.241	-39.007	671.234
Omsorgsudvalget	1.159.328	-200.144	959.183
Landdistriktsudvalget	5.391	0	5.391
Skole- og uddannelsesudvalget	1.052.356	-92.810	959.546
Udviklingsudvalget	18.120	0	18.120

Drift i alt	7.957.739	-1.384.142	6.573.597
Serviceudgifter	4.921.829	-575.327	4.346.502
Indkomstoverførsler	2.466.568	-531.369	1.935.199
Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-36.169	-36.169
Aktivitetsbestemt medfinansiering	378.584	0	378.584
Brugerfinansierede udgifter - drift	148.285	-161.364	-13.079
Ældreboliger - drift	42.474	-79.914	-37.440

Bevillingsoversigt 2021 - Anlæg

Bevillingsniveauet er på de enkelte anlægsprojekter

1000 kr. 2021-priser	Udgift	Indtægt	Netto
Anlæg i alt	318.567	-32.074	286.493
Skattefinansierede anlæg	231.285	-10.639	220.647
Økonomiudvalget	43.452	0	43.452
Anlægsbuffer	38.397	0	38.397
Brandteknisk gennemgang	5.055	0	5.055
Børne- og familieudvalget	12.700	0	12.700
Etablering af ny daginstitution i Midt	7.700	0	7.700
Etablering af daginstitution i år 2022	0	0	0
Forbedring af indeklima	5.000	0	5.000
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	0	0	0
Socialudvalget	1.571	0	1.571
Autismetilbud i Langå	1.571	0	1.571
Miljø- og teknikudvalget	79.539	-4.770	74.769
Bygningsvedligehold, pulje	39.116	0	39.116
Energibesparende foranstaltninger, pulje	12.355	0	12.355
Naturforvaltningsprojekter	5.184	0	5.184
Ny personalebygning, Naturcentret	2.400	0	2.400
Diverse vejprojekter, ramme	0	0	0
Sikre skoleveje mv., ramme	0	0	0
Anlæg af cykelstier, ramme	4.744	0	4.744
Private vejes istandsættelse, ramme	900	-900	0
Vej til sydhavnen, ramme	0	0	0
Infrastrukturplan, reservation	0	0	0
Parkeringspladser, pulje	2.000	0	2.000
Sikre skoleveje 2021	3.600	0	3.600
Ringboulevarden, VVM-undersøgelse	1.500	0	1.500
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	0	0	0
Ragna - dokning 2022	0	0	0
Flytning af styrehus på Kabelfærge	6.940	-3.470	3.470
Ragna - Udskiftning af motorer	800	-400	400
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	24.578	0	24.578
Dronningborghallen - reservation	9.266	0	9.266
Kulturhus	5.148	0	5.148
Hensættelser til kunstgræsbaner	786	0	786
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	0	0	0
Renovering af kommunale omkl.rum 2021	1.067	0	1.067
Anlægspulje til idrætsanlæg 2022	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2023	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2024	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2021	1.059	0	1.059
Breddeidrættens faciliteter 2022	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2023	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2024	0	0	0
Lysanlæg på Randers Stadion	-309	0	-309
Maritimt aktivitetshus Udbyhøj	450	0	450
Randers Teater	0	0	0
Ny struktur i tandplejen	4.712	0	4.712
Sundhedshus i Havndal	2.000	0	2.000
Optimering af Voruphuset	400	0	400
Omsorgsudvalget	15.148	-2.439	12.709
Plejehjem i Dronningborg, servicearealer	5.148	-2.439	2.709
Køb af Hjælpepædagoghuset	10.000	0	10.000

Landdistriktsudvalget	8.047	-3.430	4.617
Pulje til indsats mod dårlige boliger	1.054	-325	729
Udvikling af aktiviteter i Albæk	1.236	0	1.236
Pulje til byfornyelsesprojekter	5.457	-1.522	3.935
Bygningsforbedringsudvalget	300	-180	120
Forsøgsprojekt Hald	0	-1.403	-1.403
Skole- og uddannelsesudvalget	14.075	0	14.075
Udbygning af folkeskoler, ramme	9.075	0	9.075
Forbedring af indeklima	5.000	0	5.000
Udviklingsudvalget	32.176	0	32.176
Flodbyen Randers, ramme	23.548	0	23.548
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	2.250	0	2.250
Flodbyen, konsulentbistand	1.250	0	1.250
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	1.000	0	1.000
Midtbystrategi	4.000	0	4.000
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	128	0	128
Ældreboliger - anlæg	54.566	0	54.566
Omsorgsudvalget	54.566	0	54.566
Plejehjem i Dronningborg, ældreboliger	54.566	0	54.566
Jordforsyning	32.715	-21.435	11.280
Udviklingsudvalget	32.715	-21.435	11.280

Bevillingsoversigt 2021 - Finansiering

1000 kr. 2021-priser	Udgift	Indtægt	Netto
Hovedkonto 7 - Renter, tilskud, udligning og skatter m.v.	94.380	-6.954.540	-6.860.160
<i>Renter</i>	23.482	-4.938	18.544
Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	-3.500	-3.500
Tilgodehavender i betalingskontrol	0	-400	-400
Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	0	-200	-200
Pantebreve	0	-8	-8
Udlån til beboerindskud	0	-80	-80
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	-300	-300
Andre forsyningsvirksomheder	0	-450	-450
Selvejende institutioner med overenskomst	1	0	1
Realkredit	660	0	660
Kommunekreditforeningen	22.821	0	22.821
<i>Tilskud og udligning</i>	<i>59.526</i>	<i>-2.434.236</i>	<i>-2.374.710</i>
Udligning og generelle tilskud	3.900	-2.228.136	-2.224.236
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	44.556	-33.528	11.028
Kommunale bidrag til regionerne	11.070	0	11.070
Særlige tilskud	0	-172.572	-172.572
<i>Skatter</i>	<i>11.372</i>	<i>-4.515.366</i>	<i>-4.503.994</i>
Kommunal indkomstskat	6.371	-4.097.220	-4.090.849
Selskabsskat	0	-52.066	-52.066
Anden skat på lignet visse indkomster	0	-4.530	-4.530
Grundskyld	5.001	-333.410	-328.409
Anden skat på fast ejendom	0	-28.140	-28.140
Hovedkonto 8 - Balanceforskydninger	114.670	-114.600	70
<i>Forskydninger i likvide aktiver</i>	<i>-9.652</i>	<i>0</i>	<i>-9.652</i>
Kontante beholdninger	-9.652	0	-9.652
<i>Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvr</i>	<i>-1.000</i>	<i>0</i>	<i>-1.000</i>
Tilgodehavender i betalingskontrol	-1.000	0	-1.000
<i>Forskydninger i langfristede tilgodehavender</i>	<i>-6.114</i>	<i>0</i>	<i>-6.114</i>
Pantebreve	-28	0	-28
Aktier og andelsbeviser m.v.	-4.491	0	-4.491
Udlån til beboerindskud	20	0	20
Indskud i Landsbyggefonden m.v.	0	0	0
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	650	0	650
Deponerede beløb for lån m.v.	-2.266	0	-2.266
<i>Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater</i>	<i>0</i>	<i>-2.200</i>	<i>-2.200</i>
Deposita	0	-2.200	-2.200
<i>Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt</i>	<i>-12.922</i>	<i>0</i>	<i>-12.922</i>
Mellemregningskonto	-12.922	0	-12.922
<i>Forskydninger i langfristet gæld</i>	<i>144.359</i>	<i>-112.400</i>	<i>31.959</i>
Selvejende institutioner med overenskomst	100	0	100
Kommunekreditforeningen	92.900	-64.000	28.900
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	51.359	-48.400	2.959

Artsoversigt 2021

Drift

1000 kr. 2021-priser		Udgifter	Indtægter	Netto
1	Lønninger	3.254.417	0	3.254.417
22	Fødevarer	34.792	0	34.792
23	Brændsel og drivmidler	62.949	0	62.949
27	Anskaffelser	2.344	0	2.344
29	Øvrige varekøb	141.181	0	141.181
40	Tjenesteydelser uden moms	479.338	0	479.338
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	77.550	0	77.550
46	Betalinger til staten	1.095.829	0	1.095.829
47	Betalinger til kommuner	172.965	0	172.965
48	Betalinger til regioner	489.648	0	489.648
49	Øvrige tjenesteydelser mv.	385.749	0	385.749
51	Tjenestemandspensioner mv.	42.821	0	42.821
52	Overførsler til personer	1.514.721	0	1.514.721
59	Øvrige tilskud og overførsler	206.237	0	206.237
6	Finansudgifter	459	0	459
71	Egne huslejeindtægter	0	-78.625	-78.625
72	Salg af produkter og ydelser	0	-303.283	-303.283
76	Betalinger fra staten	0	-502.384	-502.384
77	Betalinger fra kommuner	0	-168.918	-168.918
78	Betalinger fra regioner	0	-1.000	-1.000
79	Øvrige indtægter	0	-244.832	-244.832
8	Finansindtægter	0	-51	-51
86	Statstilskud	0	-85.050	-85.050
94	Overførte tjenesteydelser	476.932	0	476.932
97	Interne indtægter	-480.191	0	-480.191
Drift total		7.957.739	-1.384.142	6.573.597

Anlæg

1000 kr. 2021-priser		Udgifter	Indtægter	Netto
1	Lønninger	1.200	0	1.200
25	Køb af jord og bygninger (inkl. moms)	13.000	0	13.000
26	Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)	100	0	100
40	Tjenesteydelser uden moms	44.602	0	44.602
45	Entreprenør- og håndværkerydelser	245.636	0	245.636
49	Øvrige tjenesteydelser mv.	12.127	0	12.127
52	Overførsler til personer	544	0	544
59	Øvrige tilskud og overførsler	1.359	0	1.359
72	Salg af produkter og ydelser	0	-900	-900
76	Betalinger fra staten	0	-3.105	-3.105
77	Betalinger fra kommuner	0	-3.870	-3.870
79	Øvrige indtægter	0	-21.435	-21.435
8	Finansindtægter	0	-325	-325
86	Statstilskud	0	-2.439	-2.439
Anlæg total		318.567	-32.074	286.493

Finansiering

1000 kr. 2021-priser		Udgifter	Indtægter	Netto
6	Finansudgifter	218.702	0	218.702
8	Finansindtægter	0	-4.644.556	-4.644.556
86	Statstilskud	0	-2.434.236	-2.434.236
Finans total		218.702	-7.078.792	-6.860.090

Artsoversigt total		8.495.008	-8.495.008	0
---------------------------	--	------------------	-------------------	----------

Investeringsoversigt 2021-2024

1000 kr. 2021-priser	Udgift/ Indtægt	2021	2022	2023	2024
Anlæg i alt		286.493	166.719	157.653	133.903
Udgifter	U	318.567	210.428	179.930	156.743
Indtægter	I	-32.074	-43.709	-22.277	-22.840
Skattefinansierede anlæg		220.647	184.554	163.668	141.968
Udgifter	U	231.285	187.713	166.595	145.458
Indtægter	I	-10.639	-3.159	-2.927	-3.490
Ældreboliger - anlæg		54.566	0	0	0
Udgifter	U	54.566	0	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Jordforsyning		11.280	-17.835	-6.015	-8.065
Udgifter	U	32.715	22.715	13.335	11.285
Indtægter	I	-21.435	-40.550	-19.350	-19.350

Skattefinansierede anlæg fordelt på udvalg

1000 kr. 2021-priser	Udgift/ Indtægt	2021	2022	2023	2024
Skattefinansierede anlæg		220.647	184.554	163.668	141.968
Økonomiudvalget		43.452	5.056	0	0
Udgifter	U	43.452	5.056	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Børne- og familieudvalget		12.700	27.145	26.500	5.000
Udgifter	U	12.700	27.145	26.500	5.000
Indtægter	I	0	0	0	0
Socialudvalget		1.571	0	0	0
Udgifter	U	1.571	0	0	0
Indtægter	I	0	0	0	0
Miljø- og teknikudvalget		74.769	72.454	84.098	96.722
Udgifter	U	79.539	73.454	84.998	97.622
Indtægter	I	-4.770	-1.000	-900	-900
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		24.578	32.740	5.863	3.286
Udgifter	U	24.578	32.740	5.863	3.286
Indtægter	I	0	0	0	0
Omsorgsudvalget		12.709	0	0	0
Udgifter	U	15.148	0	0	0
Indtægter	I	-2.439	0	0	0
Landdistriktsudvalget		4.617	4.785	4.785	2.813
Udgifter	U	8.047	6.811	6.811	5.403
Indtægter	I	-3.430	-2.027	-2.027	-2.590
Skole- og uddannelsesudvalget		14.075	25.316	25.316	21.277
Udgifter	U	14.075	25.316	25.316	21.277
Indtægter	I	0	0	0	0
Udviklingsudvalget		32.176	17.058	17.106	12.869
Udgifter	U	32.176	17.190	17.106	12.869
Indtægter	I	0	-132	0	0

Anlægsprojekter

1000 kr. 2021-priser	Udgift/ Indtægt	2021	2022	2023	2024
Anlæg i alt		286.493	166.719	157.653	133.903
Skattefinansierede anlæg		220.647	184.554	163.668	141.968
Økonomiudvalget		43.452	5.056	0	0
Anlægsbuffer	U	38.397	0	0	0
Brandteknisk gennemgang	U	5.055	5.055	0	0
Børne- og familieudvalget		12.700	27.145	26.500	5.000
Etablering af ny daginstitution i Midt	U	7.700	1.200	0	0
Etablering af daginstitution i år 2022	U	0	20.945	0	0
Forbedring af indeklima	U	5.000	5.000	5.000	5.000
Ny daginstitution - Dagtilbud Sydøst	U	0	0	21.500	0
Socialudvalget		1.571	0	0	0
Autismetilbud i Langå	U	1.571	0	0	0
Miljø- og teknikudvalget		74.769	72.454	84.098	96.722
Bygningsvedligehold, pulje	U	39.116	39.116	39.116	45.540
Energibesparende foranstaltninger, pulje	U	12.355	12.355	12.355	15.443
Naturforvaltningsprojekter	U	5.184	5.184	3.984	3.603
Ny personalebygning, Naturcentret	U	2.400	0	0	0
Diverse vejprojekter, ramme	U	0	0	0	3.398
Sikre skoleveje mv., ramme	U	0	0	0	1.133
Anlæg af cykelstier, ramme	U	4.744	3.199	3.199	1.133
Private vejes istandsættelse, ramme	U	900	900	900	900
Private vejes istandsættelse, ramme	I	-900	-900	-900	-900
Vej til sydhavnen, ramme	U	0	0	15.443	16.473
Infrastrukturplan, reservation	U	0	10.000	10.000	10.000
Parkeringspladser, pulje	U	2.000	0	0	0
Sikre skoleveje 2021	U	3.600	0	0	0
Ringboulevarden, VVM-undersøgelse	U	1.500	0	0	0
Boligsocial indsats, udearealer, stier mm.	U	0	2.500	0	0
Ragna - dokning 2022	U	0	200	0	0
Ragna - dokning 2022	I	0	-100	0	0
Flytning af styrehus på Kabelfærge	U	6.940	0	0	0
Flytning af styrehus på Kabelfærge	I	-3.470	0	0	0
Ragna - Udskiftning af motorer	U	800	0	0	0
Ragna - Udskiftning af motorer	I	-400	0	0	0
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		24.578	32.740	5.863	3.286
Dronningborghallen - reservation	U	9.266	10.473	0	0
Kulturhus	U	5.148	0	0	0
Hensættelser til kunstgræsbaner	U	786	0	0	0
Færdiggørelse/udvikl. idrætsanlæg 2022	U	0	10.054	0	0
Renovering af kommunale omkl.rum 2021	U	1.067	0	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2022	U	0	1.152	0	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2023	U	0	0	1.152	0
Anlægspulje til idrætsanlæg 2024	U	0	0	0	1.124
Breddeidrættens faciliteter 2021	U	1.059	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2022	U	0	5.520	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2023	U	0	0	2.520	0
Breddeidrættens faciliteter 2024	U	0	0	0	2.471
Lysanlæg på Randers Stadion	U	-309	-309	-309	-309
Maritimt aktivitetshus Udbyhøj	U	450	0	0	0
Randers Teater	U	0	2.500	2.500	0
Ny struktur i tandplejen	U	4.712	3.351	0	0

Sundhedshus i Havndal	U	2.000	0	0	0
Optimering af Voruphuset	U	400	0	0	0
Omsorgsudvalget		12.709	0	0	0
Plejhjem i Dronningborg, servicearealer	U	5.148	0	0	0
Plejhjem i Dronningborg, servicearealer	I	-2.439	0	0	0
Køb af Hjælpe-middelhuset	U	10.000	0	0	0
Landdistriktsudvalget		4.617	4.785	4.785	2.813
Pulje til indsats mod dårlige boliger	U	1.054	1.054	1.054	1.299
Pulje til indsats mod dårlige boliger	I	-325	-325	-325	-564
Udvikling af aktiviteter i Albæk	U	1.236	0	0	0
Pulje til byfornyelsesprojekter	U	5.457	5.457	5.457	3.804
Pulje til byfornyelsesprojekter	I	-1.522	-1.522	-1.522	-1.846
Bygningsforbedringsudvalget	U	300	300	300	300
Bygningsforbedringsudvalget	I	-180	-180	-180	-180
Forsøgsprojekt Hald	I	-1.403	0	0	0
Skole- og uddannelsesudvalget		14.075	25.316	25.316	21.277
Udbygning af folkeskoler, ramme	U	9.075	20.316	20.316	16.277
Forbedring af indeklima	U	5.000	5.000	5.000	5.000
Udviklingsudvalget		32.176	17.058	17.106	12.869
Flodbyen Randers, ramme	U	23.548	8.812	8.856	8.619
Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT	U	2.250	2.000	2.000	2.000
Flodbyen, konsulentbistand	U	1.250	1.250	1.250	1.250
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	U	1.000	1.000	1.000	1.000
Midtbystrategi	U	4.000	4.000	4.000	0
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	U	128	128	0	0
C2C CC Klimabåndet/Randers Fjord	I	0	-132	0	0
Ældreboliger - anlæg		54.566	0	0	0
Omsorgsudvalget		54.566	0	0	0
Plejhjem i Dronningborg, ældreboliger	U	54.566	0	0	0
Jordforsyning		11.280	-17.835	-6.015	-8.065
Udviklingsudvalget		11.280	-17.835	-6.015	-8.065

Anlægsbevillinger i 2021, der søges om ved budgetvedtagelsen

1000 kr. 2021-priser	Udgift/ Indtægt	Anlægs- bevilling i 2021	2021	2022	2023	2024
Anlæg i alt		60.193	60.193	59.134	59.134	68.272
Skattefinansierede anlæg		57.363	57.363	56.304	56.304	65.442
Miljø- og teknikudvalget		55.455	55.455	55.455	55.455	64.587
Bygningsvedligehold, pulje	U	39.116	39.116	39.116	39.116	45.540
Energibesparende foranstaltninger, pulje	U	12.355	12.355	12.355	12.355	15.443
Naturforvaltningsprojekter	U	3.984	3.984	3.984	3.984	3.603
Private vejes istandsættelse, ramme	U	900	900	900	900	900
Private vejes istandsættelse, ramme	I	-900	-900	-900	-900	-900
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget		1.059	1.059	0	0	0
Breddeidrættens faciliteter 2021	U	1.059	1.059	0	0	0
Landdistriktsudvalget		849	849	849	849	855
Pulje til indsats mod dårlige boliger	U	1.054	1.054	1.054	1.054	1.299
Pulje til indsats mod dårlige boliger	I	-325	-325	-325	-325	-564
Bygningsforbedringsudvalget	U	300	300	300	300	300
Bygningsforbedringsudvalget	I	-180	-180	-180	-180	-180
Jordforsyning		2.830	2.830	2.830	2.830	2.830
Udviklingsudvalget		2.830	2.830	2.830	2.830	2.830
Mgl. arbejder i afsl. udstk., bolig	U	730	730	730	730	730
Mgl. arbejder i afsl. udstk., erhverv	U	100	100	100	100	100
Forberedende undersøgelser, boligformål	U	400	400	400	400	400
Forberedende undersøgelser, erhverv	U	300	300	300	300	300
Arkæologiske udgravninger, ramme	U	300	300	300	300	300
Køb og salg af småarealer	U	100	100	100	100	100
Køb og salg af småarealer	I	-100	-100	-100	-100	-100
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	U	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000